

ŽELEZAR

Jesenice, 5. aprila 1990

Številka 13 • XXXIX

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev ŽID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajststanišnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom za slug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradašjka, lektorica — novinarka Lilijana Kos, sekretar uredništva Dinka Trako. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SZ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarki 26-19, sekretar uredništva 26-27, stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZN Ljudska pravica Ljubljana.

Proizvodnja in prodaja v številkah

OBRATI	SKUP. PROIZ.		PROIZVODNJA ZA PRODAJO			
	količ. mes.	ind. mes.	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	15.635,0	102,1				
Jeklarna 2	21.458,0	95,3				
Livarna	60,2	120,4	36,6	73,2	104,5	104
VBS	23.312,3	86,9	5.371,4	97,6	13.981,1	94
HVB	9.794,1	104,4	9.941,1	106,8	28.867,5	107
HVJ	1.871,8	100,0	1.943,7	107,9	5.136,2	104
PVT	1.919,8	101,0	1.911,8	100,6	5.593,6	104
VDP	5.383,5	92,8	5.939,7	107,9	15.561,4	92
Žičarna	3.539,5	114,1	2.439,3	111,8	6.096,9	123
Jeklovlek	1.703,8	110,6	1.634,1	106,1	5.236,7	115
Elektrode	1.426,1	109,7	1.036,6	79,7	3.366,3	97
Želbljarna	731,5	117,9	701,5	113,1	1.891,1	97
Žič. valj.	6.317,0	110,8	877,2	103,2	2.973,0	157
ŽELEZARNA	93.152,7	97,1	31.833,0	104,2	88.808,3	103

Objavljeni rezultati proizvodnje in odpreme se nanašajo na marec. Pri tem lahko ugotovimo, da je skupna proizvodnja in odprema dosežena v okviru predvidevanja za ta mesec, v določenem delu pa celo odstopa od pozitivne smeri. Ker je bil potek proizvodnje tudi v zadnjem tednu brez posebnosti in večjih odstopanj, smo torej lahko z doseganjem količine proizvodnje in odpreme v marcu zadovoljni.

V današnjem prispevku bi rad opozoril na nekaj manj vidnih in manj prijetnih dejstev, ki so stalni spremljevalci našega dela - to pa je kvaliteta našega dela.

Obstaja več vidikov, iz katerih lahko ocenjujemo kvaliteto - eden najbolj vidnih so reklamacije kupcev na dobavljeno blago. Postopki razreševanja zunanjih reklamacij so predpisani. Obseg reklamacij (število prejetih reklamacij, teža in vrednost reklamiranega blaga) je v letu 1989 sicer v primerjavi z letom 1988 manjši, v končnem rezultatu pa povzroča zmanjšanje vrednosti prodane blaga in izgubo zaupanja kupcev, kjer je povzročena škoda v vsakem primeru večja, kot znašajo direktni stroški reklamacije. Res je, da postaja tržišče zahtevnejše. Izdelki, ki so še pred kratkim bili sprejemljivi za naše kupce, danes to niso več. Za zahtevnejše kupce predpisujemo posebne postopke izdelave in kontrole, s katerimi skušamo zagotoviti ustrezno kakovost.

Opisana problematika je samo vidni vrh ledene gore problemov, katere glavni del leži manj viden znotraj železarn. Med organizacijskimi enotami - proizvodnimi obrati, obravnavamo kvaliteta odstopanja dobavljenih polizdelkov. Obseg teh »internih« reklamacij je bil v letu 1989 izredno velik - gre za količino 9.226 ton, ki je bila deloma zavržena kot neustrezna, deloma pa se je v skladu z možnostmi ob povečanih naporih in stroških predelala v druge (v splošnem) nenamenske manj zahtevne proizvode. V navedeni količini pa še niso všeti vsi problemi in odstopanja, ki se na »uspešen« način razrešijo znotraj obrata. »Uspešen« način pravim zato, ker je sicer v takih primerih dosežen končni cilj - zadovoljiv izdelek, vendar pri zvišanih stroških.

Takih zviševanj stroškov, ki nastanejo iz različnih, vendar v celoti subjektivnih vzrokov, tržišče seveda v ceni izdelka ne priznava. Na tem področju torej leži ključ za razrešitev mnogih problemov. Od nas je odvisno, ali bomo imeli dovolj moči in znanja za uvrstitev med kvalitetne proizvajalce.

S tem prispevkom sem hotel opozoriti, da ni vzroka za zadovoljstvo (ob sicer dobrih količinskih rezultatih), če se istočasno ne vprašamo, kolikšna je bila cena tega rezultata.

Podpredsednik PO za proces: Božidar Bartelj

6. in 7. aprila bo v Ljubljani 12. kongres Zveze sindikatov Slovenije

Predlog programa in drugih dokumentov, ki smo jih oblikovali skoraj dve leti, so pripravljeni za zadnjo presojo in sprejemanje na 12. kongresu Zveze sindikatov Slovenije.

Pripravljeni dokumenti predstavljajo veliko spremembo politike sindikata izpred dveh ali več let in tudi od nekdanjih pogledov sindikalnih vodstev na družbo, sodelovanje v parlamentu in na sodelovanje s političnimi strankami. Sindikati niso rdeče, ne rumeno, ne črno ali mavrično obarvani, kajti program, ki smo ga snovali za kongres, predvse pa zbir temeljnih nalog, ki jih je treba čimprej spraviti v življenje, ne daje nikomur možnosti za takšno ali drugačno »barvanje« sindikatov in njihovih vodstev. Svobodni sindikati Slovenije so izraženi kot interesna, stanovska in nadstrankarska organizacija delavcev, ki omogoča pluralizem tudi na področju sindikata.

Pred vrati je torej zadnje dejanje obširnih priprav na odločilen lahko bi rekli celo zgodovinski, pomemben korak prenove sindikalne organizacije v nepolitično in nestrankarsko organizacijo delavcev, neodvisno od države, politike in posloводства, avtonomno in močno strokovno organizacijo, ki bo z močjo argumentov delovala v interesu delavcev za boljše, svobodnejše in srečnejše življenje.

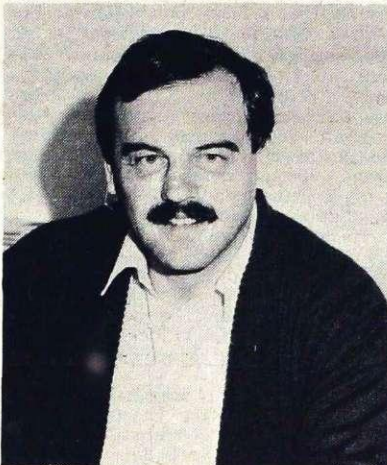
Za uveljavitev delavskih pravic in interesov članstva bodo nova vodstva svobodnih sindikatov Slovenije prevzela nase veliko odgovornost.

Zaželimo torej kongresu uspešno delo in take zaključke, ki bodo omogočali svobodnim sindikatom Slovenije doseči predvidene cilje. Sindikat Železarn

Mag. Daniel Ažman:

Ukrepi Markovičeve vlade so za črno metalurgijo nedorečeni

Pogovor z mag. Danielom Ažmanom, vodjem marketinga v Železarni, smo pripravljali že dalj časa in zato je ta zapis tudi nekoliko daljši. A koga od nas ne zanima, kakšen vpliv ima delovanje tržnih zakonitosti na naše podjetje, kakšen vpliv imajo ukrepi Markovičeve vlade na črno metalurgijo in kako je s tržiščem za naše izdelke. V zaključku smo se dotaknili tudi nenaklonjenosti slovenskega javnega mnenja.

Daniel Ažman (foto: Mira Kolenik)

V zadnjem času veliko govorimo o tržnem gospodarstvu in trženju; kakšen vpliv ima delovanje tržnih zakonitosti na Železarno Jesenice?

Črna metalurgija ni nikjer v svetu v celoti prepuščena delovanju tržnih zakonitosti. Tako kot nekatere druge bazične in infrastrukturne dejavnosti je tudi črna metalurgija kapitalno intenzivna panoga, ki je lahko donosna samo s polno izkoriščenostjo kapacitet. Zaradi pomena jekla v narodnem gospodarstvu je ta reprodukcijski material oziroma razvoj proizvodnje ter oskrbljenost gospodarstva z jeklom vedno pod družbeno kontrolo, ne glede na družbenopolitično ureditev.

Tržne ekonomije zahodne Evrope so že pred mnogimi leti spoznale rušilno moč tržnih zakonitosti ter so na področju črne metalurgije že leta 1951 v smislu zaščite te panoge ustanovile Evropsko skupnost za premog in jeklo (Montan Unija), iz katere je v letu 1966 nastala EGS.

S pogodbami v EGS ima komite za jeklo v okviru evropske ekonomske komisije predpisana pravila obnašanja proizvajalcev in potrošnikov jekla.

Zaradi naraščajoče konkurence so tržna gospodarstva še mnogokrat reagirala proti tržnim zakonitostim s številnimi ukrepi, ki so ščitili domače proizvajalce jekla. Tako v EGS

načrt »Simonet« in kasneje »Davignon« v ZDA s sistemom Trigger Price Mechanism itd., z namenom obvladovanja tržnih zakonitosti tako v narodnogospodarskem kot mednarodnem merilu. Zaradi potrebe po popolnem izkoriščanju kapacitet so ukrepi zaščite domače proizvodnje prisotni še danes.

Uvoz jekla se še naprej preprečuje tako s carinsko zaščito kot z izven-carinsko zaščito.

Zakaj?

V panogi, ki je visoko kapitalno intenzivna, je vprašanje izkoriščenosti kapacitet bistvenega pomena za njen obstoj in možnost razvoja. Ob slabšem izkoriščanju kapacitet so proizvajalci prisiljeni zniževati cene. Zniževanje je takšno, da cene pokrivajo samo variabilne stroške, zaradi tehnologije in pogojev obratovanja pa to zniževanje lahko pripelje celo do nepokrivanja variabilnih stroškov. Ob določenem obsegu proizvodnje za domače tržišče, s katerim smo pokrili fiksne stroške, s takšnim zniževanjem cen povečujemo donosnost. Prost uvoz jekla v državi uvoznici pa zaradi nizkih cen vpliva na izkoriščenost njenih kapacitet in potrebo po zniževanju cen. Če obseg uvoza ni kontroliran in omejen, je izkoriščenost kapacitet vse slabša, prihaja do odpustanja delavcev in zapiranja »nerentabilnih«.

Zaradi visokih investicijskih stroškov, ki jih narodna gospodarstva izdajajo za črno metalurgijo, je omejevanje uvoza jekla torej razumljivo. Še

danes so v veljavi kvote, licence sporazumi o samoomejevanju izvoza ter ustrezna carinska zaščita, ki povišuje uvozne cene jekla.

Tako torej v tržnih gospodarstvih omejujejo ponudbo in povpraševanje v črni metalurgiji; kaj pa cene?

Jeklo je osnovni material bodisi posredno ali neposredno tako v široki kot investicijski potrošnji in zaradi vpliva, ki ga ima jeklo, so tudi cene pod družbeno kontrolo.

Zaradi dragih investicij, ki so potrebne za modernizacijo in razvoj črne metalurgije, je bilo ugotovljeno, da cena jekla ne more biti nosilec razširjene reprodukcije, ker bi na tak način prizadela predelovalno industrijo. Zato so države s tržno ekonomiko, kakor tudi centralno planski sistemi, financirale razvoj črne metalurgije direktno iz proračuna, posebnih skladov, brezobrestnih posojil, subvencij ter z ustvarjanjem posebnih pogojev gospodarjenja.

Kako pa pri nas?

Do konca lanskega leta smo imeli v Jugoslaviji plansko - tržno oziroma tržno plansko gospodarstvo in premnogokrat prehajali iz ene skrajnosti v drugo. Kot obliko zaščite smo v glavnem poznali carinsko zaščito in izven-carinsko zaščito, še danes pa nimamo učinkovitega količinskega omejevanja uvoza. Ne poznamo in ne izvajamo antidumpinskih postopkov, ki so v tujini učinkovita bariera za prekomeren uvoz jekla.

Pri tem nimam v mislih zapiranja meja, nasprotno, menim, da bi bilo to nesmiselno, vendar pa je črna metalurgija carinsko slabše zaščitena kot ne-

(Nadaljevanje na 3. strani)

V Železarni bomo volili v četrtek, 12. aprila

Volitve delegatov za zbor združenega dela občinske skupščine in delegata za zbor združenega dela skupščine Slovenije bodo v Železarni potekale na 23 voliščih od 7. do 19. ure. Volitne odbore za posamezna volišča je tokrat imenovala občinska volilna komisija. Le-ta bo pripravila tudi vse potreben volilni material (glasovnice, zapisnike, razglase ipd.) in ga bo predsednikom oziroma namestnikom volilnih odborov razdelila na inštruktažnem sestanku v sredo, 11. aprila ob 13. uri v sejni dvorani skupščine občine Jesenice. Volilne imenike pa bodo predsedniki volilnih odborov lahko dvignili že v torek, 10. aprila, na kadrovske evidenci v kadrovske sektorju.

BL

Zadnja skupna in zadnje ločene seje zborov Skupščine občine Jesenice

V torek, 10. aprila ob 16. uri predsednik Jakob Medja sklicuje najprej skupno sejo vseh treh zborov Skupščine občine Jesenice, za tem pa še Zdenko Cund, Janez Jelinič in Angelca Vidic ločene seje zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora. Iz zelo obsežnega dnevnega reda in pisnega gradiva, objavljenega v Delegatu, glasilu Skupščine občine Jesenice, bomo povzeli le nekaj poudarkov.

Skupni seji vseh treh zborov je najprej predloženo v razpravo poročilo o delu Skupščine in njenih organov v obdobju 1986 - 1990 kot pravijo poročevalci z namenom, da bi prikazali uspešnost delovanja delegatskega skupščinskega sistema v tem zadnjem dinamičnem mandatnem obdobju, da bi spodbudili obravnavo nekaterih vprašanj, kaj smo in kaj bi radi izboljšali, da bi bilo delovanje skupščine občine in njenih organov v prihodnje še bolj učinkovito. Poročilo v nadaljevanju podrobno navaja delovanje delegatskega sistema in organov Skupščine občine, še zlasti obsežno pa je poročilo o delu Izvršnega sveta in upravnih organov, ki vključuje tudi njihovo aktivnost na celotnem družbenoekonomskem področju in odnosu na planske usmeritve. Dodaja pa tudi pregled večjih investicij v občini v obdobju 1986 - 1990. Čeprav v obdobju, ki ga zajema poročilo marsikaj od načrtovanega ni bilo narejenega ali je v zamudi, kar je poleg subjektivnih vzrokov pogojeno tudi s težkimi družbenoeko-

nomskimi razmerami, pa vendar poročilo kaže, da je bilo veliko narejenega, za mnoge stvari pa so bili ustvarjeni pogoji za hitrejšo reševanje posameznih nalog in problemov v bodoče. Delegatom vseh treh zborov sta na skupni seji predložena še poročila Cestnega inženiringa o stanju del na projektu predora Karavanke in mejnega platoja ter poročilo o poteku del na trasi transjugoslovanske avtoceste na odseku Hrušica - Vrba. V predoru nadaljujejo z izgradnjo predorske cevi, zabetonirali so 50 % dolžine betonskega oboka, polovico dolžine pa so dosegli tudi z vmesnim stolpom. Hodnik ob robu predora je zgrajen do dolžine 2.500 metrov, kanalizacija pa položena do 2.200 metrov. Začeli so tudi s polaganjem robnikov za instalacijsko kineto na desni strani predora, medtem ko je na levi robnik položen do 1.500 metrov. Težave imajo še vedno z neprekinjenim delovanjem hribine, ki se na določenih odsekih - v karbonskih slojih - še ni umirila. Potrebna so bila dodatna sidranja, deloma tudi sidranja talnega

oboka, kar ovira nemoten potek dela. V polnem zamahu je izgradnja portalne stavbe, kjer je tudi pogonski del gradbeno končan, v gradnji pa je tudi adaptacijska cona. Zaključili so tudi mednarodni razpis za prekvalifikacijo za izgradnjo obračalne ceste med predorom in mostom na Savi. Poročilo se nanaša na stanje 25. februarja in prav gotovo so se stvari v tem času močno premaknile naprej.

Blaga zima, navaja poročevalec, je omogočila, da so precej nadomestili zaostanke pri gradnji mejnega platoja. V gradnji so vsi objekti mejne kontrole za obe državi, na drugih pa se bo gradnja začela te dni. Dokončani so objekti za protitehnično kontrolo, tehnično pa je prevzet most čez Savo. Kot problem navajajo težave pri gradnji objektov za zvezne organe, ki pa je bil, kakor smo lahko brali v časopisu, tudi že rešen s sprejemom ustreznega zakona. Probleme imajo pri gradnji primarne komunalne mreže, ki mora biti končana do 30. septembra letos, da bi bili za mejni plato zagotovljeni vsi potrebni priključki sekundarnega in primarnega omrežja. Nerešen je tudi še problem investitorstva na servisnem platoju Jesenice - zahod, kar ovira oz. zadržuje investiranje v primarno infrastrukturo.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Kaj je novega v sindikatu

V tej in v prihodnji številki Železarja bomo zaključili s kratkimi povzetki iz občnih zborov osnovnih organizacij sindikata Železarne.

Občni zbori so dali vrsto koristnih napotkov za nadaljnje delo in prenovu sindikata. Zadnji občni zbor se je izteklo meseca februarja, zato bomo v nadaljevanju namenili našo pozornost končnim odločitvam, ki jih bo sprejel 12. kongres Zveze sindikatov Slovenije oziroma Svobodnih sindikatov Slovenije, če se bodo delegati kongresa tako odločili.

Osnovna organizacija sindikata Hladna valjar na Bela

Osnovna organizacija sindikata Hladna valjar na Bela je imela letno konferenco v restavraciji Turist na Javorniku. Z delegati iz vseh sredin so zagotovili 99 % prisotnost, kot gosti pa so sodelovali še predsednik sindikata Železarne, sekretar občinskega sindikata Jesenice in vodja obrata Hladna valjar na Bela.

Predsednik osnovne organizacije sindikata Hladna valjar na Bela Jože Kliček je v svojem poročilu opisal delo izvršnega odbora v preteklem dvoletnem mandatu. Sklicali so 15 rednih sej in eno izredno. Poleg tekočih nalog obrata in Železarne so obravnavali tudi drugo aktualno problematiko, za katero sta material pripravila sindikat Železarne in občinski sindikat. Pri obravnavi delovne problematike je vedno sodeloval tudi obratovodja. V poročilu je še posebej izpostavil problematiko okrog referendumov, evidentiranja kandidatov za razne organe in preslabo informiranje delavcev. Ob zaključku poročila je ocenil tudi del posameznih komisij in angažiranost članov izvršnega odbora. Vsem sodelavcem se je zahvalil za sodelovanje in pomoč ter zazele uspešno delo tudi bodočemu izvršnemu odboru.

V razpravi na poročila sta poleg delegatov sodelovala predsednik sindikata Železarne in obratovodja Hladne valjar na Bela. Izražena je bila želja, da bi se kolektiv večkrat sestel, da bi si na tak način lažje izmenjali izkušnje, reševali probleme in podobno. Predsednik sindikata Železarne je predstavljal spremembe, ki se uvažajo na področju delovanja neodvisnih sindikatov. Orisal je težko situacijo Železarne ob koncu leta 1989 in obrazložil potrebnost izvajanja ukrepov, sprejetih na delavskem svetu Železarne pred ustavitvijo.

Obratovodja je poročal, da je Hladna valjar na Bela uspešen obrat in to želi tudi ostati. Z vsemi sodelujočimi bi morali natančno razdeliti tudi odgovornost tako, da bi obrati postali majhni, razmeroma »samostojni subjekti...«. Poudaril je pomen prestrukturiranja v Železarni, ki mora voditi k večji uspešnosti poslovanja. Poseben problem, ki bi ga v bodoče morali razrešiti, je vzdrževanje. Veliko pripomb imajo v zvezi z njegovo organizacijo in stroški.

S Pravili sindikata podjetja so bili seznanjeni vsi člani kolektiva, saj so bila izobesena na oglasnih deskah v obratu. Razložena je bila tudi pomembnost dela zaupnika, ki naj bi sproti reševal problematiko delavcev, ter kaj nam prinaša kolektivna pogodba, ki je že v fazi zaključevanja oziroma podpisovanja.

Postavljena so bila še nekatera vprašanja, na katera so odgovarjali predsednik sindikata Železarne, obratovodja in sekretar občinskega sindikata.

Evidencialni so kandidati za opravljanje funkcij v sindikatu in izvolili nov izvršni odbor, ki ga sestavljajo: predsednik Marjan Žurman, blagajnik Miha Hladnik, referent za šport in rekreacijo Janko Legat, referent za oddihe in izlete Štefan Dolar, člana Nataša Černe in Jože Kliček, zaupnika Vinko Kunšič in Salih Kadirić.

Osnovna organizacija sindikata Jeklovlek

Predsednica izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata Jeklovlek Vojka Legat je občni zbor sklicala v zgornjih prostorih restavracije Kazina. Poleg vabljenih delegatov in članov izvršnega odbora sindikata obrata so se ga udeležili direktor ETE Okrogli program, predsednik sindikata Železarne, predsednik kon-

ference sindikata ETE Okrogli program in predsednik občinskega sindikata Jesenice.

Predsednica je v svojem poročilu podrobno podala delo izvršnega odbora in nakazala nekatere probleme, s katerimi so se srečevali v preteklem obdobju. Med drugim je poudarila, da smo v preteklem letu pospešeno iskali rešitve iz gospodarske krize. Vsi vloženi napor pa niso dali primernih rezultatov, predvsem takšnih ne, ki bi delavcem zagotavljali prihodnost, da bi s svojim delom in gospodarjenjem živeli boljše, človeka vredno življenje. Zato je tudi nakazal smernice, v katere mora prenovljeni sindikat usmeriti vse sile, da bo delavcu zagotovljen tak življenjski standard, da bo lahko normalno preživel sebe in svojo družino. Podala je tudi mnenje sindikata obrata, kako naj bodo opredeljene naloge sindikata v prenovljenem statutu Zveze sindikatov Slovenije. Opredelitev višine članarine naj ne bi bila določena v statutu, temveč naj jo določajo sindikat podjetij in sindikati dejavnosti. Delo sindikalnega odbora je bilo usmerjeno še v praznovanje 40-letnice obrata in v aktivnosti na področju športa, kulture, oddihov in izletov in podobno. Ob koncu poročila je še poudarila, da bi bilo delo izvršnega odbora lahko še dosti boljše z bolj aktivnim sodelovanjem vsega članstva. Le-to naj bi tudi med letom kritično spremljalo delo sindikata in preko svojih poverjenikov dajalo pobude in predloge za uspešnejše delo.

Podano je bilo tudi poročilo blagajnika, v poročilu nadzornega odbora pa je bilo poudarjeno, da je bilo poslovanje vzorno in pravilno.

V razpravo se je najprej vključil obratovodja, ki je poudaril, da so v preteklem letu delali dobro in tudi izpolnili plan. Poreč problem v obratu so reklamacije, zato je treba vso pozornost nameniti delovni in tehnološki disciplini ter zmanjšanju zastojev v proizvodnji.

V razpravo sta se vključila tudi predsednik sindikata Železarne in predsednik občinskega sindikata, ki sta največ pozornosti in razprave namenila preoblikovanju sedanje organiziranosti v sindikat podjetja.

V razpravi je bila izpostavljena še problematika osebnih dohodkov in razpolaganje s finančnimi sredstvi v negospodarstvu.

Obravnavali so tudi predkongresne dokumente, predlog organiziranosti sindikata v podjetju Železarne Jesenice in osnutek Pravil sindikata podjetja Železarne Jesenice, na katerega niso imeli pripomb. Sprejeli in potrdili so Sklep o postopnem preoblikovanju sedanje organiziranosti sindikata v sindikat podjetja, potrdili zbirno listo za evidentiranje kandidatov za opravljanje funkcij v sindikatu in se strinjali ter dali zaupnico sedanjemu sindikalnemu odboru, ki ga sestavljajo: predsednica Vojka Legat, tajnica Elica Tavčar, blagajnik Janez Ropret, referent za izlete Marjan Bizjak, referent za šport Hasan Kapič, referent za kulturo Dragica Kavčič, člani: Daniel Krajnik, Marija Maher, Ankica Topić, Zdenka Herman.

Ob koncu občnega zbora so v znak hvaležnosti s skromnimi darili obdarili upokojene sodelavce v letu 1989.

Osnovna organizacija sindikata Valjar na debele pločevine

Občni zbor osnovne organizacije sindikata Valjar na debele pločevine, na katerem sta bila prisotna tudi predsednik sindikata Železarne in obratovodja Valjar na debele pločevine, je bil v restavraciji Kazina. Sklical ga je predsednik izvršnega odbora Milan Sulc. V svojem poročilu je poudaril, da je izvršni odbor nadaljeval svoje delo po letni konferenci po programu, ki si ga je zastavil ob izvolitvi. Aktivnosti so potekale na vseh področjih, največ pa so se ukvarjali s problemi, ki so nastajali v obratu. Pripomnil je, da bi več pozornosti morali posvetiti problematiki osebnih dohodkov in proizvodnje.

Referent za šport je podal dosežene rezultate tekmovanj v letu 1989. Referent za oddihe in izlete je med drugim poudaril, da so glede oddihov oziroma letovanja v počitniških kapacitetah ugodili željam večini zainteresiranih delavcev. Organizirali so tudi več izletov po domovini kot tudi v tujino.

Blagajniško poročilo je podal blagajnik, finančno poslovanje pa je pregledal nadzorni odbor, ki ni ugotovil nobenih nepravilnosti.

Predkongresne dokumente, predlog organiziranosti sindikata v podjetju Železarne in organiziranosti sindikata v obratu ter evidentiranje kandidatov za opravljanje funkcij v organih sindikata na različnih nivojih so obravnavale vse sindikalne delovne skupine, občni zbor pa je sprejel zaključke. V zaključkih med drugim predlagajo, da povezava na nivoju ETE ni potrebna in da naj bo sindikat obrata preko zaupnikov direktno povezan v sindikat podjetja, da naj se ukine občinski in medobčinski sindikat, sredstva, ki so namenjena tema dvema organizacijama, pa naj ostanejo sindikatu podjetja. Sindikat podjetja naj bi se povezoval s sindikatom Slovenskih železar, ki bi predstavljal panožni sindikat.

Strinjali so se s predlagano obliko sindikata obrata, le da se izvršni odbor dopolni s tajnikom, saj so menili, da je malo možnosti, da bi delo tajnika sindikata opravljala tajnica obrata.

Na različna vprašanja, ki so se nanašala na reorganizacijo sindikata, kolekti-

vne pogodbe, pristop članstva, izobraževanje zaupnikov, financiranje sindikata ter o problemu reševanja presežkov delovne sile v Železarni je odgovarjal predsednik sindikata Železarne. Shemo bodoče organiziranosti sindikata, ki jo je predlagal izvršni odbor sindikata Valjar na debele pločevine, omogoča neposredno povezovanje sindikalnih aktivistov brez vmesnih nivojev, zato jo kaže v praksi preizkusiti in dograditi s takimi rešitvami, ki bodo sindikatu v obratu omogočale, da bo učinkovito deloval. Predlog organiziranosti sindikata, ki ga je pripravil izvršni odbor sindikata Železarne je širši in v nobenem pogledu ne omejuje iskanje racionalnejših in učinkovitejših metod dela. Tudi druge dopolnitve, ki se bodo potrdile tudi v praksi, so lahko primerna vzpodbuda za nadaljnje delo.

Po razpravi so delegati občnega zbora potrdili organiziranost sindikata, ki jo je predlagal izvršni odbor osnovne organizacije sindikata Valjar na debele pločevine.

Kratko poročilo o delu obrata in problematiko, s katero se srečuje Valjar na debele pločevine, je podal obratovodja. Poudaril je, da obrat dela s previsokimi stroški, denarja za posodobitve pa ni. Glede na normativ je delavcev preveč, zaradi velike odsotnosti pa delavcev pravzaprav primanjkuje. Največji problem predstavlja zastarelost naprav, ki je tudi največji vzrok za neustrezno kvaliteto itd. Rešitev iz teh zadreg vidi v tem, da obrat valjarne prevzame termično obdelavo pločevine, večino valjanja pa Valjar na bluming štekel.

Na demokratičen način so izvolili nove člane izvršnega odbora sindikata obrata in zaupnike. V bodoče bodo delavce v obratu zastopali: predsednik Milan Sulc, tajnik Helena Tomšič, blagajnik Alojz Šimnic, referent Nenad Ilič, zaupniki Bojan Dežman, Jože Krmelj in Janez Višnar.

Ob zaključku občnega zbora se je predsednik sindikata Valjar na debele pločevine zahvalil za zaupanje in pozval vse k sodelovanju, vsem delavcem, ki so že 25 let zaposleni v obratu, pa so bila podeljena priznanja.

Osnovna organizacija sindikata Energetski obrati

Osnovna organizacija sindikata Energetski obrati so imeli občni zbor v spodnjih prostorih restavracije Kazina. Občnega zbora so se poleg delegatov udeležili še predsednik sindikalne konference ETE Tehnične dejavnosti, predsednik sindikata Železarne in predsednik občinskega sindikata Jesenice.

V preteklem mandatu izvršni odbor sindikata ni sestajal zato, da bi dosegel določeno število sestankov, temveč vselej takrat, ko se je bilo potrebno seznaniti s problemi v kolektivu in postopki, ki jih bojno uveljavljajo v delovni organizaciji, je v svojem poročilu poudaril predsednik izvršnega odbora Milan Peternel. Aktivnosti izvršnega odbora so bile vsestransko usmerjene od organizacijskih sprememb v TOZD in DO do problematike delovnih pogojev, socialne varnosti delavcev, osebnih dohodkov in prenov sindikata. Pri oceni socialne varnosti delavcev je bila izražena bojazan, kaj bo z delavci, ki se bodo pojavili kot tehnološki višek itd. Se vedno pa predstavlja velik problem nizek osebni dohodek, ki delavcu več ne omogoča normalnih življenjskih pogojev. Pri obravnavanju predkongresnih dokumentov in drugih gradiv je bilo največ pripomb o predlogu o delovnih razmerjih. Zavzeli so se tudi, da naj bodo pooblastila poslovnim organom predvsem v vodenju poslovanja, ne pa v tolikšni meri tudi v funkciji, ki se nanaša na varstvo in zaščito delavca. V svojem poročilu je še poudaril, da se mora sindikat boriti ne samo za skupne interese, ampak tudi za interese vsakega posameznika. Sodelovanje s sindikatom Železarne pa je ocenil kot dobro, saj so vedno dobili potrebno strokovno pomoč kot tudi pomoč v okviru zmognosti pri reševanju socialne problematike.

Teme, ki so jih obravnavali na sestankih izvršnega odbora, je podrobno podala tajnica izvršnega odbora s pripombo, da so morali zaradi nesklepnosti nekaj sej sklicati tudi večkrat.

Izvršni odbor je v celotnem mandatu obdobju obveščal vse SDS s tekočo problematiko, podal mnenja za sodelavce, po svojih zmognostih dajal socialne podpore in obdaroval 50-letnike ter se po svojih močeh trudil za čimboljše delo.

Na občnem zboru je bilo podano tudi poročilo finančnega stanja.

Blagajniško poročilo je pregledal nadzorni odbor in ugotovil, da se prihodki in odhodki ujemajo z dejanskim stanjem po predloženih računih, zaradi manjvage blagajnika (bolovanja) pa je nekaj blagajniške dokumentacije še nepregledane.

Referent za šport je v svojem poročilu podal dosežene rezultate v preteklem letu s pripombo, da so se udeležili vseh organiziranih panog. Ugotovil je, da je bila udeležba športnikov obrata Energetika skromnejša kot v preteklem letu. V letu 1989 so se udeležili tudi tradicionalnega srečanja proizvajalcev tehničnih plinov Jugoslavije, ki je bilo v Baškem polju, kjer so na športnih tekmovanjih dosegli dobre rezultate. Nagradili pa so tudi najboljšega športnika Energetike za leto 1989.

Poročilo o delu sta podala tudi referent za kulturo in referent za socialna vprašanja.

V obširni razpravi, v kateri so sodelovali predsednik sindikata Železarne, predsednik sindikalne konference ETE Tehnične dejavnosti in predsednik občinskega sindikata je bilo podrobno obravnavano gradivo o prenovi sindikata, predlog organiziranosti sindikata v Železarni Jesenice, osnutek Pravil sindikata podjetja Železarne Jesenice in Sklep o postopnem preoblikovanju sedanje organiziranosti v sindikat podjetja. Na podano obrazložitev ni bilo pripomb.

Izvolili so tudi nove člane izvršnega odbora, ki ga sestavljajo: predsednik Borut Berčič, blagajnik Marija Robič, referent za oddihe, kulturo in socialna vprašanja Marjan Uršič, referent za šport Rudi Buh, zaupniki pa so: Vilko Bergant, Stefan Matuš in Lado Črnologar.

1. maj v Crikvenici

Železarji bomo tudi letos lahko 1. maj - praznik dela preživali v počitniškem domu Železarne Jesenice v Crikvenici.

Petdnevni paket se bo pričel s kosilom 27. aprila in zaključil z zajtrkom 2. maja.

Počitniški dom bo odprt le, če bo dovolj interesentov.

Prevoz ni organiziran.

Interesenti se lahko prijavijo najkasneje do 15. aprila na Oddelku za organizacijo prostega časa (pri tov. Sonji Jekovec), telefon 32-11, kjer bodo prejeli tudi vse dodatne informacije.

Če prijav ne bo dovolj, bodo interesenti o tem obveščeni najkasneje do 20. aprila.

Cena:

- za zaposlene v ŽJ, njihove nezaposlene svoje in upokojence ŽJ 875,00 din

- za otroke železarjev od 4. - 12. leta 612,50 din

- za zaposlene v drugih DO 1.050,00 din

Rok plačila je najkasneje do 25. aprila.

Organizatorica za prevoze, oddihe in izlete
Sonja Jekovec

Razpis gradbenih posojil za leto 1990

Na osnovi sklepa Odbora za stanovanjska vprašanja pri delavskem svetu Železarne Jesenice z dne 22. marca 1990

razpisujemo:

— 43 gradbenih posojil za novogradnjo, nakup etažnih stanovanj v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji (v nadaljnjem besedilu DUSG), nakup stanovanjskih hiš ali nakup stanovanja v družbeni lastnini ali v zasebni hiši

in
— 40 gradbenih posojil za prenovu, adaptacijo ali posodobitev stanovanj ali stanovanjskih hiš v zasebni lasti.

Predvidena višina posojil za nakup etažnega stanovanja v DUSG ali za nakup stanovanja v družbeni lastnini znaša 20 % več kot za novogradnjo. Zneski posojil pa bodo objavljeni kasneje in so odvisni od višine formiranih sredstev za stanovanjsko gradnjo.

Upravičenci do gradbenega posojila so delavci in upokojenci Železarne Jesenice, s tem, da izpolnjujejo še naslednje pogoje:

1. Da imajo namen graditi oziroma pridobiti stanovanje na območju občin Jesenice in Radovljica oziroma tam, kjer je možen dnevni prevoz na delo z rednimi prevoznimi sredstvi ali organiziranim prevozom. Izjemoma se posojilo odobri tudi prosilec, ki so že upokojeni ali največ tri leta pred upokojitvijo in gradnjo oz. kupujejo v drugih republikah ter zasedajo stanovanje Železarne.

2. Da z dodelitvijo posojila sami rešijo svoje stanovanjsko vprašanje.

3. Da z rekonstrukcijo izboljšajo obstoječe stanovanjske pogoje v skladu s sodobnimi stanovanjskimi standardi.

4. Da namensko varčujejo za gradnjo ali rekonstrukcijo.

5. Da z lastnimi sredstvi zagotavljajo:

— 20 % vrednosti za nakup etažnega stanovanja ali stanovanja v družbeni lasti,

— 25 % vrednosti za novogradnjo hiše v usmerjeni gradnji,

— 40 % vrednosti za individualno gradnjo, nakup zasebne stanovanjske hiše ali za rekonstrukcijo.

Pri novogradnjah se šteje za dokaz lastne udeležbe zgrajen objekt do II. gradbene faze in nabavljen material za III. gradbeno fazo. V zadrugi gradnji mora zadrugi prinesiti potrdilo, da združuje v zadrugi toliko sredstev, ki bodo zadoščala za nabavo materiala do III. gradbene faze.

6. Da bodo izpraznili družbeno stanovanje, last Železarne Jesenice, v skladu z določili Pravilnika o urejanju stanovanjskih zadev v DO. V nasprotnem primeru morajo plačevati dodatne obveznosti v korist stanovanjskih sredstev Železarne Jesenice vse do izpraznitve družbenega stanovanja.

7. Delavci, ki so v preteklosti že prejeli gradbeno posojilo do razpisane višine za posamezno leto, ne morejo prositi za posojilo. Ponovno postanejo upravičeni do gradbenega posojila po preteku dvotretjinske odpadilne dobe za predhodno posojilo in pod pogojem, da je prejšnje posojilo v celoti izplačano.

8. Rok za vračanje posojila je odvisen od višine prejetega posojila, vendar ne more biti daljši od 20 let, skupaj s moratorijem, ki traja tri leta. V času moratorija se vsako leto poveča glavnica za 4 % na novo osnovno. Odplačevanje posojila se uredi s posojilno pogodbo po 4 % obrestni meri, prvi obrok zapade v plačilo po treh letih od dneva podpisa pogodbe.

9. Posojiljemalec se ob sklenitvi pogodbe obveže, da bo vrnil celotni znesek gradbenega posojila v enkratnem znesku s pripadajočimi obrestmi, opredeljenimi v pogodbi, če bo prenehalo njegovo delovno razmerje v Železarni Jesenice po lastni želji ali krivdi.

10. Za odobritev gradbenega posojila morajo prijavitelci predložiti:

a) izpolnjeni obrazec Prijava na razpis za gradbeno posojilo, ki ga zainteresenti dobijo pri vratarju Kadrovskega sektorja,

b) — za individualno gradnjo originalni zemljiškoknjižni izpisek, ki ne sme biti starejši od 6 mesecev,

— za zadrugo gradnjo originalno imovinsko-pravno pogodbo med zadrugo in zadrugnikom in dokazilo o članstvu oz. sočlanstvu v zadrugi,

— za nakup stanovanja ali stanovanjske hiše originalno kupoprodajno pogodbo,

c) lokacijsko in gradbeno dovoljenje za individualne gradnje,

d) dokument o namensko vloženi sredstvih za gradnjo ali obnovo,

e) seznam posojil, ki so že bila dodeljena za začetno gradnjo ali rekonstrukcijo,

f) veljavni predračun gradnje.

Razpis traja od 30. marca do vključno 14. aprila. Prijave brez potrebne dokumentacije ne bodo obravnavane, prijave, ki bodo prispele po zaključenem razpisnem roku, pa le, če bodo na razpolago sredstva. Vse prijave z ustrezno dokumentacijo morajo interesenti oddati na Oddelku za stanovanjski standard (stavba Kadrovskega sektorja), soba št. 11.

Pravočasno prispele prijave, ustrezno dokumentacijo in navedbe v prijavi bo na terenu preverjala komisija, v kateri bo gradbeni strokovnjak. Na osnovi prijave, dokumentacije in poročila strokovne komisije bo predlogi obravnaval Odbor za stanovanjska vprašanja. Po obravnavi in odobritvi bodo spiski upravičencev objavljeni v glasilu Železar. Vsi upravičenci bodo o času podpisa pogodbe in načinu koriščenja posojila naknadno obveščeni.

Dodatne informacije v zvezi z dodeljevanjem gradbenih posojil lahko interesenti dobijo na Oddelku za stanovanjski standard ali po telefonu 31-13 ali 32-09.

ODDELEK ZA STANOVANJSKI STANDARD

Ostružki Univerzalni žepni mikroskop

Naprava, ki jo izdeluje britanska firma K W Kirk & Sons, tehta le 630 gramov, velika pa je kot cigaretna škatla. Mikroskopi te britanske firma so namenjeni splošnim in posebnim nalogam s področja raziskovanja, medicine, biologije, tehnike, metalurgije, elektronike in optičnih vlaken.

Mikroskop ima tri standardne leče z okularjem, za specializirane naloge pa firma dobavlja različne dodatke. Prednosti tega mikroskopa so: avtomatično fokusiranje pri vseh povečavah, vzorec in leče so med delom zavarovani, zavarovan je pred vibracijami, vzorec se lahko v hipu zamenja, ima vidno diafragmo, štetje celic je poenostavljeno. Instrument se napaja iz vira električne energije ali z baterijami.

l.k.

Ukrepi Markovičeve vlade so za črno metalurgijo nedorečeni

(Nadaljevanje s 1. strani)

katere druge panoge z bistveno drugačno kapitalno strukturo.

Cene naših izdelkov so pod stalno družbeno kontrolo in ne omogočajo hitrejšega financiranja investicijskega razvoja. Drugih oblik financiranja v sistemski obliki ni.

Kaj pa ukrepi Markovičeve vlade?

Po mojem mišljenju so ti ukrepi za črno metalurgijo nedorečeni in v velikem koraku, o katerih sem govoril prej, ne bodo dodelani, bodo rezultati gotovo katastrofalni.

Nekontroliran uvoz se je začel povečevati že v letu 1989, nadaljne sprostitve uvoza pa bodo povzročile še večjo neizkoriščenost kapacitet.

Cene so, kot sem že omenil, pod stalno družbeno kontrolo zveznega zavoda za cene oziroma ZIS. V zadnjih desetih letih je bilo zadrževanje cen izrazito. Indeksno gibanje cen v letih 1979 do 1989 (leto 1979 = 100) je bilo v črni metalurgiji 107,570, industrijski izdelki 125,165, elektro energija 176,969 in inflacija 157,475.

V prvi polovici lanskega leta je bil sistem cen oblikovan na takšni osnovi, da smo s tečajem dinarja do DEM cene formirali do nivoja 80 % nemških in domaćih cen, s čimer smo delno nadomestili zaostajanje v cenah. V drugem polletju je prišlo do ponovnega zviranja cen črne metalurgije in v decembru do zamrznitve cen. To dokazuje razpredelnica o verzihih indeksih.

Po omejevanju v drugem polletju smo pristali na nivoju 50-60 % nemških in domaćih cen, kar je ob sedanjih pogojih nevzdržno. Ponujene oprostitve plačila carinskih dajatev ne rešujejo stanja tudi zato, ker smo na osnovi zakonskih možnosti tako kot vsi ostali te možnosti v veliki meri uporabili že dosedaj. Zamrznitev cen na nerealno nizkem nivoju pelje celotno črno metalurgijo v Jugoslaviji v izgube, ki bodo onemogočile ne samo nadaljnji razvoj, posodobitev iz prestrukturiranja, temveč tudi enostavno reprodukcijo.

Izredno slaba likvidnostna situacija na domačem trgu in pomanjkanje investicijskih sredstev pa je kažeta za fizično zmanjševanje proizvodnje pri predelovalcih in posledično pri nas.

Zamrznitev tečaja ob povečanem izvozu, ki je nujen zaradi stanja na domačem trgu, pa je dodatni udarec, ki zmanjšuje našo reproduktivno sposobnost. Če je tečaj dinarja precejšen samo za 20 %, smo z izvozom v prvih mesecih izgubili 3,5 mio DEM.

Kot vse kaže, smo v neizpolnjenem položaju, kaj pa v perspektivi?

Trenutno stanje je resnično težko, v perspektivi pa možnosti ob ugodnejši narodno-gospodarski politiki vsekakor obstajajo.

O analizi McKinseya ste v našem glasilu že pisali. Rezultat analize je jasna strategija za razvoj ploščatega dela proizvodnje z usmeritvijo v proizvodnjo nerjavnih, dinamo in visokogljinskih jekel. Na tem področju smo z mnogimi izdelki enakovredni zahodnoevropskim proizvajalcem, z drugimi pa imamo možnost doseči potreben konkurenčni nivo. Ob določenih ukrepih (tudi investicijska vlaganja) je razvojna perspektiva zagotovljena. Obstajajo realne možnosti, da dolgoročno povečamo potreben tržni delež. Za okrogli program projekt McKinsey ni dal ustrezne strategije. Ob izstopu Železarne Ravne iz poslovnega sistema

Slovenskih železarn bo le-to potrebno na novo oblikovati glede na novonastalo situacijo. Tudi v okroglem programu pa že imamo izdelke, s katerimi lahko nastopamo na vseh tržiščih.

Ob tem je potrebno povedati tudi to, da imamo z zaključkom investicije v Jeklarno 2 eno najsodobnejših jeklarn v Evropi in da predvsem tu že dosegamo zavidljive rezultate. Samo vrhunska tehnologija in znanje, ki ga imamo, pa nam bosta omogočila vstop v Evropo.

Kako je s tržiščem za naše izdelke?

Izredno širok proizvodni asortiment, katerega imamo v Železarni, ima svoje prednosti, vendar tudi pomanjkljivosti.

Prednost je v tem, da se z majhnimi količinami hitro prilagodijo spremenjenim razmeram na tržišču in s tem zmanjša tveganje. Bistvena pomanjkljivost pa je, da so z manjšimi količinami povezani tudi višji stroški. Zaradi tega pri nekaterih izdelkih niso toliko vprašljive tržne omejitve kot je vprašljiva cenovna konkurenčnost. Z jasno strategijo razvoja bo prišlo do čiščenja proizvodnega asortimenta oblikovanja profitnih enot in oblikovanja tržnih ciljev za posamezna tržišča in tržne segmente. Tržišče Evrope in ZDA je za izdelke črne metalurgije omejeno s kontingenti in drugimi omejitvami, zato z vse višjo stopnjo specializacije vse bolj omejujemo potencialna tržišča in lahko govorimo le o svetovnem tržišču in pokrivanju potreb ožjih tržnih segmentov.

Ne glede na omejitve, ki sem jih navedel (cenovno področje), se učinki delovanja tržišča kažejo tudi pri plasmaju izdelkov črne metalurgije, s sproščanjem uvoza v celo preveliki meri in z negativnimi učinki.

Posredno se delovanje tržnih zakonitosti preko naših kupcev prenaša tudi na naše izdelke. Cilj proizvodnje že dolgo ni več doseganje načrtovanih obveznosti, temveč proizvodnja izdelkov, ki jih tržišče potrebuje ob določenem času, kakovosti in določenih cenah. Vse drugo je nepotrebno produciranje stroškov, brez možnosti za njihovo pokrivanje.

Najmanj štiri predpostavke morajo biti brezpogojno izpolnjene za doseganje uspeha v tržnih razmerah: kvaliteta, dobavni rok, zanesljivost dobav in cena.

Samo s programi, s katerimi bomo uspeli zadostiti tem pogojem, lahko dolgoročno pričakujemo uspeh. V nasprotju tudi naša proizvodnja nima nikakršne možnosti za obstoj. Nekvalitetna dobava in nepravilni dobavni rok ne doprinašata k novoustvarjeni vrednosti, nasprotno, povzročata zastoj in dodatne stroške, katerih ne prenesemo nihče.

Tudi na svetovnem tržišču so pogoji za vstop na tržišče rangirani enako, s tem, da ima cena še večji pomen tudi zaradi načina formiranja izvoznih cen, o katerem sem že govoril, in ki so praviloma nižje od in domaćih cen. Kvaliteto in dobavni rok kot samoumevna pogoja dopolnjuje cena. Mogoče se zdi nerazumljivo, toda tudi v črni metalurgiji imamo cenovne razrede, ti pa so povezani predvsem s kvaliteto, dobavnim rokom, poslovnostjo... Z ozirom na to, da smo v svetovnem merilu izredno majhen ponudnik, trdim, da tržnih omejitev za naše izdelke ni, če smo stroškovno sposobni konkurirati drugim ponudnikom.

Zaradi vse večjih zahtev kupcev bo

potrebno poleg vlaganja naporov za izboljšanje kvalitete, dobavnih rokov, izkoriščenosti kapacitet itd. več vlagati tudi v tržišče. Večja vlaganja v tržišče pa pomenijo izgradnjo predstavniške mreže vlaganja v že obstoječe distribucijske kanale, pospeševanje prodaje, nastop na pomembnih mednarodnih in domačih sejmih itd.

Potrebna so tudi vlaganja?

Da, toda ne povsod in ne za vsako ceno. Omejitveni dejavnik je financiranje razvoja. Če želimo tudi v predelavi jekla dohiti sodobno tehnologijo, tako kot smo to storili v Jeklarni, bi potrebovali precejšnja sredstva, ki jih ni. Neestratesko investiranje v vsa področja pa pomeni stagnacijo na vseh področjih.

Določena rešitev bi lahko bila skupna vlaganja, na katera pa računa tudi vsa vzhodna Evropa. Tu gre za veliko konkurenčno tekmo vseh teh držav, in sicer z nudenjem najprivlačnejših pogojev in tržišč za angažiranje tujega kapitala. Občutek imam, da vzhodna Evropa dela smelejše korake. Njihovo odpiranje je hitrejša, politična situacija stabilnejša.

Slovensko javno mnenje nam še vedno ni naklonjeno, »zeleni« zahtevajo svoje.

Premajhna obveščenost o naših dejavnostih vodi k razmišljanju, da je črna metalurgija »črna«, umazana, da ne sodi v dvajseto stoletje..., pa vendar tudi na tem področju obstajajo sodobne in izredno zahtevne tehnologije, potrebna je visoka strokovna usposobljenost in mnogo raziskovalnega in razvojnega dela. Najmočnejši proizvajalci jekla so še vedno v visoko razvitih tržnih gospodarstvih zahodne Evrope, Japonske in ZDA. Te dežele ne razmišljajo o ukinjanju proizvodnje jekla, nasprotno, prav v zadnjih letih so vlagale ogromna sredstva v posodobitev proizvodnje, da bi s tem povečale konkurenčno sposobnost tako v jeklu kot tudi v vseh ostalih izdelkih, v katerih je jeklo posredno ali neposredno udeleženo.

Izvoz kvalitete opreme, strojev in naprav temelji na kvalitetnih in ceninih surovinah, katere lahko zagotovi samo tehnološko visoko usposobljena proizvodnja. Motiv dobička ni primaren, primarna je kvaliteta in cenena oskrbljenost vseh tistih, katerim je dobiček edini imperativ. Seveda pa je poznan tudi vir sredstev za vzdrževanje visokega nivoja razvitenosti.

Trenutno v Sloveniji in Jugoslaviji ni bistvenih razlik med tistimi, ki so imeli podporo, in med tistimi, ki si nimajo, saj vemo, da so zaradi napačnih odločitev na narodnogospodarskem nivoju tudi ti, ki so bili nosilci razvoja, v velikih težavah. Čistega okolja si želimo vsi. Na Jesenicah je bilo v zadnjih letih storjenega zelo veliko, kar dobro poznamo vsi, ki tu živimo. Namesto zahtev o zapiranju določenih podjetij, bi si morali vsi tisti, ki se borijo samo za okolje, skupaj z drugimi, prizadevati za ustvarjanje takšnih pogojev gospodarjenja, ki bodo omogočili še večja vlaganja v ekologijo in prestrukturiranje gospodarstva.

Na podlagi sklepa 19. seje delavskega sveta ETE Tehnične dejavnosti z dne 13. oktobra 1989 komisija za odpis osnovnih sredstev objavlja interno

licitacijo

za odprodajo treh komadov odpisanih ekspanzijskih posod. Podrobnejše informacije bodo zainteresirani dobili pri tov. Dudiču (telefon 32-55). Ogled je možen vsak dan v oddelku toplotne energije. Licitacija bo 12. aprila 1990 ob 10. uri pred upravno stavbo ETE Tehnične dejavnosti (bivši VET). Izključna cena je: 2,50 din/kg, kupec plača 39 % prometnega davka na prodajno ceno in 10 % pologa.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

Priimek in ime	Dan dežurstva	Naslov	Telefon
BRELIH FRANC tehnične dejavnosti	9. 4. 1990	Jesenice, Kurirska 3	81-612
DEMŠAR MARJAN jeklarna 2	10. 4. 1990	Gozd Martuljek, Gobela 25	—
FINŽGAR DRAGO valj. žice in profilov	11. 4. 1990	Begunje 128/b	73-831
GARTNER MILAN livarna	12. 4. 1990	Nomenj 34	—
HOČEVAR JERNEJ prodaja	13. 4. 1990	Jesenice, Kejžarjeva 38	82-118
HRIBAR KLEMEN STK	14. 4. 1990	Jesenice, Udarina 5	83-901
JAMAR JANEZ poslovodni odbor	15. 4. 1990	Žirovnica, Moste 11/h	80-340

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 9. 4. TOREK — 10. 4. SREDA — 11. 4. ČETRTEK — 12. 4. PETEK — 13. 4. SOBOTA — 14. 4. NEDELJA — 15. 4.	MARJAN PINTAR KLAVDIJ MLEKUŽ AHMED TELALLOVIĆ FRANC NOVAK STANE ERŽEN MIROSLAV ZUPAN JOŽE LAVTIŽAR	BERTI KRAPEŽ MIRKO ZUPAN FRANCI ZUPANČIČ ALOJZ SLIVNIK MIRAN KOVAČ JANEZ VEHR JANEZ KOVAČ

Služba obratne ambulante

Od 9. do 14. aprila bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta dr. Branimir Čeh in IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš. Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.
POPOLDNE: II. obratna ambulanta dr. Alenka Katnik Škerjanc in III. obratna ambulanta dr. Alenka Kralj Odar.
V soboto, 14. aprila, samo dopoldne: II. obratna ambulanta dr. Alenka Katnik Škerjanc in III. obratna ambulanta dr. Alenka Kralj Odar.
Zobne ambulante:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražisar in III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Krivec Gasar.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej.
V soboto, 14. aprila, samo dopoldne: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej.
V kartoteki obratnih ambulant sprejemajo zdravstvene izkaznice v dopoldanskem času od 6. ure do 10.30 in v popoldanskem času od 12. ure do 17.30. Ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 19. ure.

Dežurni v Vatrostalni

Dežurni Vatrostalne je od petka, 6. aprila, od 14. ure, do ponedeljka, 9. aprila, do 6. ure zjutraj dosegljiv na telefonu 32-79.

Ostružki

Vmesni spomin za tiskalnik

Britanska firma Office Inovation izdeluje vmesni spomin v obliki vtičnice z zmogljivostjo 64 kilobytov, ki se namesti med računalnik in tiskalnik. Pravijo, da je to najmanjši tip tovrstnega vmesnega spomina, ki ga je mogoče najti na trgu, je pa veliko cenejši kot druge podobne naprave.

Vmesni spomin mosaic je namenjen memoriranju podatkov, ki gredo v tiskalnik, in tako se sprosti računalnik, ki lahko vmes opravlja druge naloge. Gradivo, katerega tiskanje zahteva precej časa, se lahko tako prenese v pomožni spomin v piclihi nekaj sekundah. Ta preprosti vmesni spomin je kompakten, majhen, lahko ga postavimo za tiskalnik, ne da bi bil v napoto, sprejme pa lahko do 40 strani besedila. Dvojni katerega koli dokumenta lahko dobimo s preprostim pritiskom na ustrezno tipko.

Vmesni spomin lahko uporabljamo pri vsakem tiskalniku, ki je vzporedno povezan z računalnikom in ki ustreza standardom za centronics interface sisteme. To praktično pomeni, da se lahko uporablja za večino tiskalnikov v sistemu centronics, daisy in eposn.

Za napajanje vmesnega spomina je potreben zelo majhen vir energije, tako da se v glavnem napaja iz samega tiskalnika. Meri pa 75 x 55 x 15 mm.

Proizvajalec: Office Inovation, Richmond Bridge House, 417 — 421 Richmond Road, Twickenham, Middlesex, England TW1 2EX, telex: 94013609.

I.k.

Pregled sestankov SDS

Razprava o poslovnem poročilu za leto 1989 se je že začela. Tu so prvi, zelo kritični zapisniki SDS. Seveda pa je še prezgodaj ugotoviti, ali se bo razprava razmahnila v smer, ki jo nakazuje 43. člen statuta Železarne v prvem odstavku v primeru, če delavci zaključnega računa in poročila ne sprejmejo. Gre namreč zato, da »kadar delavci ne sprejmejo zaključnega računa in poročila o rezultatih poslovanja zaradi bistvenega odstopanja od sprejetih ciljev, lahko zahtevajo, da delavski svet ugotovi odgovornost predsednika poslovnega odbora, poslovnega odbora v celoti ali posameznega podpredsednika«. Iz zapisnikov petih SDS, ki smo jih doslej prebrali, sicer veje precejšnje nezaujanje, vendar pa direktna zahteva po ugotavljanju odgovornosti ni bila postavljena. Prvi rezultati glasovanja pa so naslednji: 10 delavcev (od prisotnih) je bilo za, 25 jih je glasovalo proti sprejemu poslovnega poročila, 29 pa se jih je vzdržalo, s tem da so delavci na skupnem zboru oddelka konstrukcij in kovačnice (udeležilo se ga je 35 ključavničarjev in 14 kovačev) na glasovanje »pozabili«. Pod točko razno so posamezne skupine - vse so iz ETE Tehnične dejavnosti SA30 opozorile tudi na vprašanje vrednotenja nadurnega dela in dodatkov za oteženo delo. Sicer si pa kar oglejmo (po daljšem premoru), kako razmišljajo delavci v posameznih delih našega podjetja.

SDS kovačnica in konstrukcijski oddelak glede poslovnega poročila ugotavlja naslednje: »V razpravi ni bilo mogoče ugotoviti smisla obravnave, saj se kot izvajalci delovnih nalogov čutimo odgovorne za izvajanje. Čutiti je bilo močno ogorčenje nad tem, da se še vedno nadaljuje s staro neučinkovito prakso in prenašanjem odgovornosti vodstva na delavca in to v času, ko bi morali bolj gledati na izrabo delovnega časa. Zaostajanje osebnih dohodkov je vedno

večje, opaziti pa ni nobenih prizadevanj v železarni Jesenice, da bi bilo drugače. Od poslovnega odbora, ki je zadovoljen s takšnimi osebnimi dohodki in išče rešitve drugje, ne moremo kaj pričakovati.«

Osebnih dohodkov mučijo tudi delavce SDS montaža Jesenice: »Delavci sprašujejo, zakaj je bilo takšno zaostajanje pri osebnem dohodku, ko pa rezultati proizvodnje niso tako slabi. Osebnih dohodkov so namreč bistveno bolj zaostajali.« Pod razno pa vprašujejo, če se bo v železarni tudi ustanovil neodvisni sindikat. Sindikat bi moral biti po njihovem prepričanju resnično neodvisen od tovarne, obenem pa bi moral z vso resnostjo zastopati interese delavcev. Nadurnega dela v železarni ne bi smelo biti, toda to pravilo bi moralo veljati za vse. Zaradi specifičnosti svojega dela se čutijo tudi upravičene do dodatka za oteženo delo. To naj bi se pokazalo tudi kot razlika pri osebnem dohodku med njimi in tistimi, ki delajo v delavnici.

Člani SDS montaža Javornik pa so zaradi svojih osebnih dohodkov svoj zloč zili predvsem na delavce v občinski upravi. Tako le so zapisali: »Po obravnavi poslovnega poročila je zavladalo mučno vzdusje. Pripombe so padle z vseh strani. Na splošno: poslovnemu poročilu in tistim, ki so ga naredili nihče več ne verjame. Kako morajo biti takšne razlike pri osebnih dohodkih med tovarno in občinsko upravo, če smo že vsi plačani od rezultatov dela. Železarna Jesenice ima približno 60-odstotni delež v gospodarstvu občine in če je že železarna Jesenice slabo gospodarila (in so delavci tudi slabo zaslužili) je tudi občina zato slabo gospodarila in bi morala biti zato tudi slabše plačana, kar pa dejansko ni res. Moramo se vprašati, ali je Skupščina občine Jesenice zaradi ljudi, ki živijo na Jesenicah, ali je obratno.« Na osebne dohodke se nanašajo tudi opazke pod točko razno: »Veliko pripomb je bilo zaradi pisanja otežkočenih dodatkov. Na montaži je narava dela taka, da bi morali biti z otežkočenimi dodatki v samem vrhu Železarne Jesenice, so

pa na dnu. To je zaradi tega, ker nas vodstvo strojnih delavnic prireja z ostalimi oddelki v strojnih delavnicah, moralo nas bi pa z vzdrževanjem, kjer so imeli v mesecu februarju poprečno več kot 1/2 otežkočenega dodatka, med njimi tudi delovodje. Če se že gremo poštenost, naj bo ta prisotna povsod. Problem je tudi v pisanju in izkoriščanju nadur in prikazovanju le-teh na plačilnih listkih. Delavci na vzdrževanju imajo dodatke, ki delavcu ostane od izkoriščene nadure (za proste ure) zelo lepo prikazane, pri nas pa tega ni. Sprašujemo se, če mi tega ne znamo.«

Tudi zapisnik SDS RTA Bela navajamo kar v izvirniku: »Po obravnavanju poslovnega poročila za leto 1989 so se izluščila sledeča mnenja: da je v poročilu preveč polovičnih informacij in pavšalnih zaključkov, da bi moralo biti poročilo dopolnjeno in podano bolj poenostavljeno (ne strogo računovodsko, ker veliki večini, tako kot je, ni razumljivo). Poslovno poročilo, kakršnega imamo pred seboj, ne pripomore, da bi v bodoče delovali drugače kot do sedaj. Sprašujemo pa se tudi, ali je poslovodni odbor sploh sposoben obvladovanja ključnega problema - obvladovanja stroškov. Smatramo, da se je poslovodni odbor izkazal le s povečanjem cen, pri vsem ostalem pa je odpovedal.« In dalje: »Sodelavci smatrajo, da je zelo neživiljenjsko, da se dopusta ne da »drobiti«, še sploh pa zato, ker si velika večina niti ne more privoščiti (finančno) letnega počitka v pravem pomenu besede. Izpostavil se je tudi problem vrednotenja nadur ob vpoklicu. Ob vsakem takem vpoklicu je človeku porušen ritem v njegovem prostem času, zato mora biti nadomestilo primerno. Prvi predlog: za vpoklic minimalno štiri ure + vsaka dejanska ura nad štiriimi urami. In drugi predlog: da se določijo primerne tarife za popoldanski vpoklic, nočni, nedeljski, praznični - s tem, da se vpiše dejansko opravljene ure. SDS zahteva, da se o tem razpravlja in odloči, SDS pa obvesti do 7. aprila 1990.« (se nadaljuje)

CSI - Božidar Lakota

Analiza fluktuacije v letu 1989

Nekatere značilnosti fluktuantov

Starost fluktuantov

Tudi za leto 1989 lahko ugotovimo isto kot za leto 1988, da odhaja še vedno največ mladih delavcev, ki jih uvrščamo v starostno skupino 21-25 let (49 delavcev oz. 28,2 %). Druga najmočnejša skupina fluktuantov po starosti je razred 36 let in več (24,7 %). Že v letu 1988 smo opazili naraščanje fluktuantov iz tega razreda, v letu 1989 pa je še višji. Sledi starostni razred 26-30 let, čeprav je v primerjavi z letom 1988 odstotek upadel. Povečalo se je število fluktuantov v razredu od 31-35 let (glej sliko 3).

Naraščanje števila fluktuantov iz starostnih skupin 31-35 let in 36 let in več se ujema s podatkom naraščanja števila fluktuantov, ki imajo v večini primerov tudi **skupno delovno dobo** najvišjo - 10 let in več (kar 32,8 % fluktuantov).

Ni statistično pomembnih razlik med starostjo in narodnostno pripadnostjo - tako pri Slovencih kot pri ostalih odhaja največ delavcev iz starostne skupine 21-25, najmanj odhodov je v skupini do 20 let. Razlika je na drugem mestu: pri Slovencih je največ fluktuantov s 36 let in več (35 delavcev), pri delavcih iz drugih republik pa v skupini 26-30 let (12 delavcev).

Kot že nekaj let ugotavljamo, je pomembna statistična povezanost med starostjo in delovno dobo po zadnji zaposlitvi.

Mladi delavci do 20 let imajo kratko delovno dobo (do 5 let), ko odhajajo; starejši delavci (36 let in več) pa daljšo delovno dobo - 10 let in več.

Za vse fluktuante 1989 je značilno, da ima najvišji odstotek (31 %) delovno dobo po zadnji zaposlitvi 2 do 5 let, sledijo z 29,3 % tisti, ki imajo že 10 let in več. Ta zadnji podatek pa se bistveno razlikuje od podatka iz leta 1988. V primerjavi z letom 1988 je tudi odstotek fluktuantov, ki imajo od šest mesecev do 2 leti delovne dobe po zadnji zaposlitvi, kar nekaj nižji in je 16,1 %.

Zanimiva je primerjava med starostjo in delovno dobo na zadnjem delovnem mestu. Povezava med delovno dobo in starostnimi skupinami sicer ni statistično pomembna, vendar se pokaže, da je kar 36,2 % fluktuantov iz vseh starostnih razredov odšlo iz Železarne po dveh letih in več delovne dobe na zadnjem delovnem mestu. Ta odstotek se je v primerjavi z letom 1988 povečal. Statistično pomembna povezanost je med starostjo in številom delovnih mest. 51,1 % fluktuantov je zamenjalo 2 do 4 delovna mesta, kar je enako dveh predhodnih letoma. Tudi več kot pol fluktuantov (54,6 %) je zamenjalo samo eno zaposlitev - velja za vse starostne skupine in je podobna slika kot v letu 1988.

Glede načina odhoda delavcev (slika 5) je opaziti v letu 1989 najnižji odstotek disciplinskih odhodov v primerjavi z leti nazaj (do 1981). To bi težko razložili samo z izboljšanjem delovne discipline; bolj verjetno je zavedanje ljudi, da v vseh organizacijah obstajajo številke presežnih delavcev in je s tem možnost za novo zaposlitev izven Železarne precej manjša (predvsem velja to za zaposlene z nižjo izobrazbeno stopnjo).

Največ disciplinskih odpustov je v starosti 26-30 let; največ sporazumnih prekinitev pa v starosti 21-25 let in 36 let in več.

Struktura fluktuantov po narodnosti:

v letu 1989 opazimo ponoven dvig slovenskih fluktuantov (73 %) in upad fluktuantov iz drugih republik (27 %) v primerjavi z letom 1988 (glej sliko 4).

Pomembna statistična povezanost je med narodnostno pripadnostjo in izobrazbo: glede na skupno število fluktuantov iz drugih republik je 68,1 % takih, ki so brez izobrazbe, oziroma z osnovnošolsko izobrazbo, pri Slovencih je takih le 21,3 %. Pri Slovencih je 78,7 % fluktuantov s srednjo šolo (2-3 letni program) in več, pri ostalih narodnostih je 27,7 % z 2-letnimi šolami in 4,25 % s srednjimi šolami - 4 letni program - ali 2 delavca.

Izobrazbena struktura fluktuantov

Največji odliv šolanega kadra (2-3 letne srednje šole in več) je v naslednjih obratih in sektorjih (glej sliko 2). Vzdrževanje (22 delavcev), Strojne delavnice (13 delavcev), SGŠI (10 delavcev), STK (8 delavcev) in KS (6 delavcev).

Način odhajanja delavcev glede na izobrazbo: za leto 1989 bi težko rekli, nižja je izobrazba več je disciplinskih odpustov, saj se odstotek tistih brez oz. z osnovnošolsko izobrazbo v primerjavi z letom 1988 niža - s 70,4 % na 59,6 % v letu in se povečuje odstotek tistih z 2-3, 4 letnimi srednjimi šolami.

Glede na stopnjo izobrazbe je struktura fluktuantov v letu 1989 nekoliko drugačna kot v letu 1988. Na prvem mestu po številu odhodov so delavci z 2 do 3 letnimi srednjimi šolami - 32,2 %. Ta odstotek se je v primerjavi z letom 1988 nekoliko znižal. Sledijo delavci z osnovnošolsko izobrazbo, pri njih lah-

ko govorimo o trendu upadanja v vseh opazovanih letih (slika 2). Približno enak 1988. letu je odstotek tistih s srednjo šolo (17,4 %). Najbolj pomemben podatek pa je povečanje in to kar precejšnje - 16,1 % fluktuantov z višjo in visoko šolo! Fluktuacija teh od leta 1985 linearno narašča.

Na stanje 31.12.1989 je bilo v Železarni 178 ljudi z visoko šolo, odšlo jih je v tem letu 17 (!) ali 9,6 % glede na stalež (178). Večina strokovnjakov (deset) je bilo starih 36 let in več, kar devet je zamenjalo samo 1 zaposlitev in devetim je bila delovna doba po zadnji zaposlitvi 10 let in več. Povsem očito je, da odhajajo iz Železarne delavci z znanjem in izkušnjami, strokovnjaki, ki so bili priznani tudi v širšem okolju.

Leto	Delež šolanega kadra (2-3-letne srednje šole in več)
1981	33,5 %
1982	32,3 %
1983	32,9 %
1984	38,5 %
1985	45,4 %
1986	47,0 %
1987	58,0 %
1988	57,0 %
1989	66,1 %

Statistično pomembna povezanost je tudi med izobrazbo in kvalifikacijo. Opazen je precejšen porast odhoda uslužbencev (U-3, U-4, U-5) z 19,9 % v letu 1988 na 27,6 % v letu 1989. Kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev je podobno kot leto poprej 63,8 %. Upad je pri nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcih - s 15,5 % v letu 1988 na 8,0 % v letu 1989.

Vedno smo iskali vzroke, ki jih delavci navajajo ob odhodu in hkrati navedli področja, kjer bi moralo priti do sprememb (nagrajevanje, motivacija, organizacija dela, vodenje, izobraževanje). Tudi tokrat smo nekaj podatkov o tem, zakaj delavci odhajajo, zajeli z **odhodnim intervjujem** samo tretjine vseh fluktuantov - to je 57 delavcev.

Podobnost odgovorov v primerjavi z letom 1988 je na nekatera vprašanja res velika: 27 ljudi se je zaposlilo v Železarni, ker so bili njeni študenti; 24 fluktuantov navaja srednje poznavanje Železarne in delovnega mesta.

Glavne značilnosti dela so: delo z ljudmi, odgovornost, zahtevnost, delovni pogoji, izmenska delo. Izjema v primerjavi z letom 1988 je značilnost dela - delo z ljudmi, ki se tokrat pojavlja kot prvi odgovor kar pri 18 fluktuantih. Glede na izobrazbo teh fluktuantov in delo, ki so ga opravljali, ta odgovor ni presenetljiv.

Kot razlog za odhod naštevajo delavci naslednje moteče značilnosti dela: slabi pogoji dela, izmenska delo in monotonost.

Kar 39 fluktuantov pove, da je njihova izobrazba ustrezala delovnim nalogam.

Ustrezna razporeditev na dela in naloge glede na interes je bila pri 38 fluktuantih, štirim fluktuantom je neustreznost razporeditve na dela in naloge glede na interes razlog, da zapustijo DO.

Večina fluktuantov je imela dobre odnose z vodjem in s sodelavci.

32 fluktuantov navaja, da je v letih zaposlitve v ŽJ napredovalo; kar petim delavcem pa je razlog za odhod, da niso imeli možnosti za napredovanje.

15 ljudi je izkoristilo možnost šolanja, 22 ni imelo možnosti. Dva pa ravno zaradi tega, ker nista imela možnosti šolanja, zapuščata DO.

Usposabljalno se je 27 anketiranih fluktuantov, eden, ki te možnosti ni imel, navaja to kot razlog za odhod.

36 delavcev je nezadovoljno z osebnim dohodkom, 13 delno, 21 pa jih navaja to kot razlog za odhod - ta številka pa je v primerjavi z letom 1988 nižja. V ospredje silijo bolj drugi razlogi: pet delavcev pravi, da si je našlo bolj privlačno zaposlitev, pet fluktuantov navaja, da pri nas strokovno delo ni cenjeno, štirje - slaba organizacija dela.

Zaključek

Kaj lahko povzamemo iz vseh teh analiz? Podatki so že dovolj zgovorni, da bi se morali krepko zamisliti in začeti s korenitimi spremembami. Toda, kje? Že nekajkrat so nam očitali, da v naših analizah ni predlogov, vendar jih lahko naštejemo oz. povzamemo iz dosedanjih analiz. Toda vprašanje je, ali bo prišlo do realizacije predlogov; to pa ni več samo v naši pristojnosti.

Upali smo, da bo nov pravilnik o delitvi OD, ki zajema elemente napredovanja na delovnem mestu, progresivno stimulacijo v individualni normi in strokovni razvoj delavca oz. ciljno vodenje, prinesel tisto željeno - meriti učinkovitost in strokovnost, znanje in dobro delo. Žal pa 17 ljudi z visoko šolo in 11 z višjo šolo tega ni dočakalo, kajti podatki so se pripravljali šele v začetku letošnjega leta. Vendar delitev OD ni edini problem.

V lanskii fluktuaciji smo navedli predlog usposabljanja neposrednih vodij, kajti vodenje naj bi bil »tisti strateški faktor, katerega cilj je integrirati individualne prispevke v kolektivno uspešnost« (Barnard, 1983), toda do

Zasedali so ključna delovna mesta in to vrzel bo težko zapolniti.

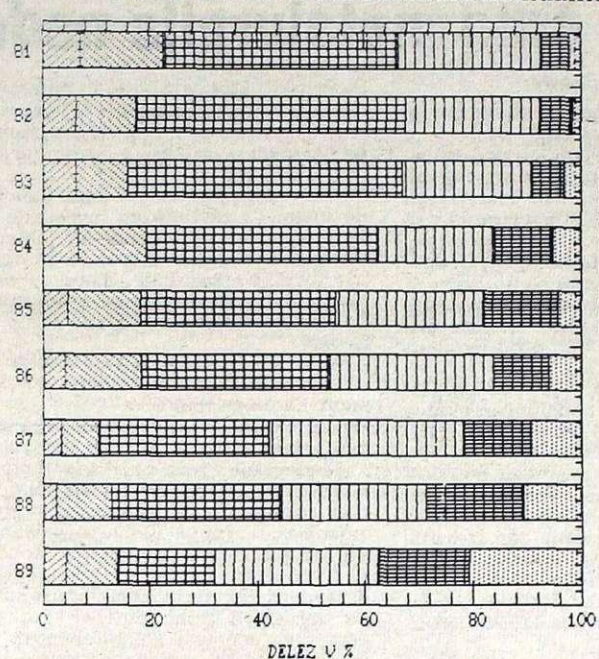
Profil oz. poklic fluktuantov z visoko šolo je: metalurgi (5), strojniki (2), elektro (1), kemiki (2), ekonomisti (2), en organizator, pravnik, novinar, naravoslovec (ma., fi.), psiholog.

Slika pri višješolcih ni dosti boljša; na stanje 31.12.1989 je bilo 186 višješolcev, odšlo jih je 11 ali 5,9 glede na stalež (186). Večina jih je starih 36 let in več (7 delavcev), deset jih je zamenjalo 1-3 zaposlitve, kar 8 ima delovno dobo po zadnji zaposlitvi 10 let in več. Poklic fluktuantov je: strojnik (1), ekonomist (3), organizator (6), zdravstveni delavec (1).

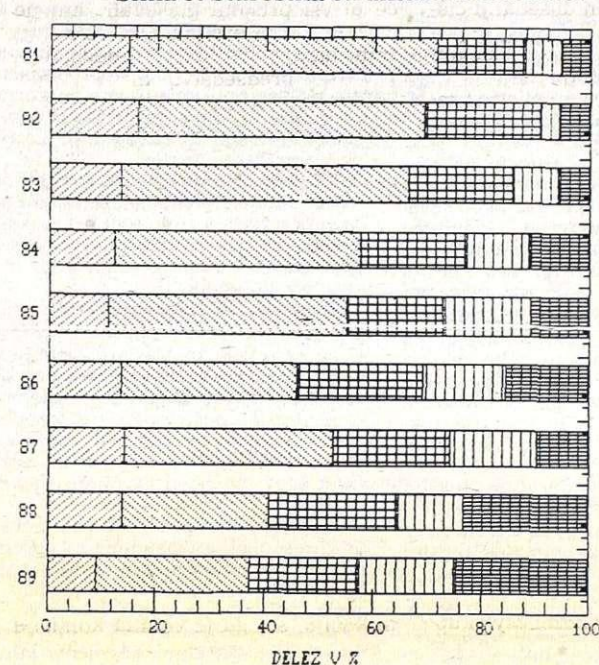
Analiza izobrazbene strukture fluktuantov kaže, da je delež šolanega kadra tokrat že precej čez polovico - 66,1 %.

Katastrofalno razsežnost tega pojava ponazarja naslednja preglednica:

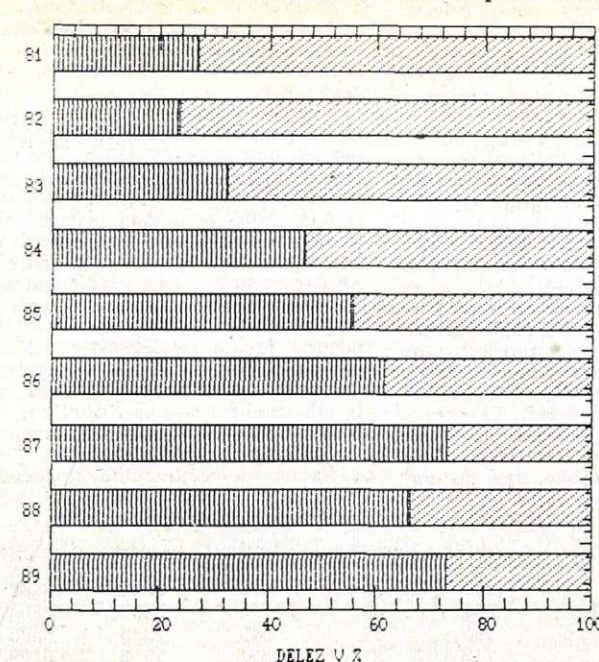
Slika 2: Izobrazbena struktura fluktuantov

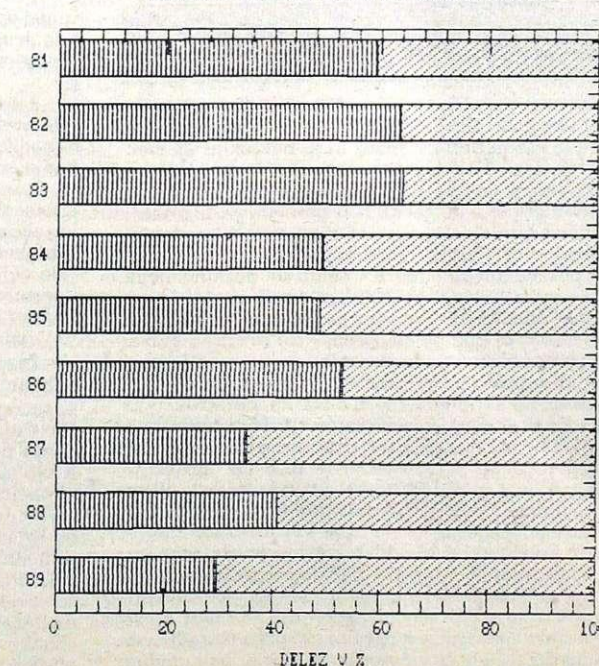
Slika 3: Starostna struktura fluktuantov

Slika 4: Struktura fluktuantov po narodnosti

Slika 5: Način odhoda fluktuantov

danes kljub pripravljenim temam (na oddelku za izobraževanje, razvoj in analize) ni prišla zahteva za realizacijo te oblike izobraževanja.

Pa niso samo vodje tisti, ki naj bi se izobraževali. Vsak delavec naj bi imel možnost za osebni razvoj, to je možnost, da se pri svojem delu usposablja, razvija izkušnje, seveda pa so pomembne vse oblike izobraževanja, ki so skladne zahtevam podjetja in osebnim interesom.

Razvoj ljudi je povezan z razvojem podjetja; če posameznik misli, da je za njegov razvoj odgovorno podjetje, ali če podjetje misli, da je to v celoti stvar posameznika, je to za obe strani nezdravo (Dr. Barrie Hopson). Zato naj bi podjetje oblikovalo jasno filozofijo razvoja z upoštevanjem t.i. človeškega faktorja. Brez vizije prihodnosti ne moremo pričakovati, da bodo ljudje čutili pripadnost kolektivu, niti ne more biti podjetje privlačno za ljudi - strokovnjake od zunaj.

Več pozornosti naj bi posvetili dolgoročnemu načrtovanju kariere pri vseh zaposlenih; da bodo delavci iz različnih struktur našli svoje mesto v splošnih prizadevanjih pri uresničevanju skupnih ciljev.

Cilji naloge naj bi bili vnaprej podani in jasni, sledilo naj bi povratno sporočilo o tem, kako je bil cilj dosežen - delavci naj bi informirali o učinkovitosti njihovega dela.

Poskrbeli naj bi za možnosti napredovanja, to je možnost za doseganje delovnih mest z drugo vsebino in več odgovornosti, saj vemo, da je to ena od pomembnih oblik nagrajevanja (pozitivna oblika motivacije).

Tudi svoboda, da sam usmerjaš svojo kariero, da svobodno razmišljaš o usmeritvah, je ena pozitivnih oblik motivacije. Vse to pa je povezano spet z vizijo podjetja - delavci morajo vedeti o načrtih in potrebah za prihodnost.

Kaj še storiti, da ljudje ne bi razmišljali o odhodu: morali bi razvijati duh pripadnosti, medsebojno zaupanje, spoštovati in ceniti delo vseh, kultivirati medčloveške odnose in odstranjevati komunikacijske ovire.

Posebno pozornost bi morali posvetiti vlogi vodstvenega kadra, saj predstavlja simbolno funkcijo oblikovanja klime v organizaciji.

Iz raziskave B. Erjavška Motivacija pri delu (raziskava motivacije v obratu HVB v letih 1979, 1984, 1989) povzamemo: »Situacija v organizaciji, s stališča motivacije, se iz leta v leto slabša... Izgleda, da se v delovni situaciji uveljavljajo trendi odločanja in vodenja, ki so ravno nasprotni od tistih, ki jih poznamo danes na zahodu, kjer se uveljavljajo sodelujoči in podpirajoči stili vodenja in je gibanje za upravljanje s človeškimi viri izredno močno.«

Potrebno bi bilo razmišljati o oblikovanju delovne situacije, ki motivirajoče deluje na posameznika. To dosežemo:

1. z bogatenjem dela
2. razširitev dela

(1) Glavne značilnosti dela oblikujemo na ta način, da privedejo do osebnih in organizacijskih delovno pozitivnih izidov. Obogatitev dela bi pomenila znižanje fluktuacije oz. zmanjšanje potencialnih fluktuantov v strukturi uslužbencev.

(2) Razširitev dela na več delovnih nalog pomeni popestritev dela, kjer je le-to monotono in znižanje fluktuacije proizvodnih delavcev.

Navedeni predlogi naj bi spodbudili različne stroke k reševanju problematike, osvetljene z našo analizo. Usklajevanje dela na vseh področjih bi rodilo željene uspehe, predvsem znižanje fluktuacije visokošolskega kadra. Še enkrat pa poudarjamo ključni pomen oblikovanja dolgoročne vizije razvoja Železarne, ki bo dovoljevala kreativno delo na nakazanih problemih.

Dubravka Furar
Računalniška obdelava:
Lilijana Markez

Skupščina občinskega sindikata Jesenice je neveljavna

V ponedeljek, 26. marca, ob 15. uri je bila sklicana skupščina občinskega sindikata Jesenice. Pri tej skupščini je vprašljiva njena zakonitost zaradi vrste kršitev Statuta Zveze sindikatov Slovenije in Poslovnika o delu skupščine občinske organizacije ZSS Jesenice, ki je bil sprejet na tej skupščini.

Statut ZSS v 71. členu določa, da delegate za skupščino občinske organizacije izvolijo osnovne organizacije v občini. Zato so bile poslano predsednikom vseh OO sindikata v občini Jesenice obenem z gradivom za skupščino tudi poverilnice za delegate, ki naj bi jih izbrali za skupščino. Merodajne so torej te poverilnice. Število oddanih poverilnic pomeni število delegatov na skupščini, ki imajo pravico do glasovanja. Koliko teh poverilnic je bilo oddanih na skupščini, vedo samo tisti, ki so jih šteli. Verifikacijska komisija tega v svojem poročilu ni omenila, ampak je za delegate razglasila vse prisotne. Poslovnik o delu občinske organizacije ZSS Jesenice, ki je bil sprejet na tej skupščini, pa določa, da imajo vse pravice delegata na skupščini tudi vsi profesionalni in polprofesionalni sindikalni delavski zaupniki ali poverjeniki in dosednji člani občinskega sveta. Ti člani pa v poslanem gradivu niso dobili delegatskih poverilnic, pri čemer prisotnosti in pri glasovanju pa so imeli vse pravice delegatov. Prav tako so imeli pravico delegata tudi kandidati za nov občinski sindikalni svet, čeprav niti Statut niti Poslovnik to ne dovoljuje, imeli niso niti delegatskih poverilnic, na skupščini pa so vsi glasovali. Verifikacijska komisija bi morala ugotoviti, da število delegatov z oddanimi poverilnicami ni zadostno za odločanje skupščine, ker ne dosega kvoruma, delovno predsedstvo pa bi moralo skupščino prekiniti, ker ni mogla veljavno odločati.

Toda skupščina se je nadaljevala tako, da je verifikacijska komisija upoštevala vse prisotne kot delegate in ugotovila, da je udeležba 52 % ter s tem dala dovoljenje, da skupščina lahko odloča. Nekateri prisotni niti niso vedeli, da so jih šteli za delegate in tudi glasovali niso, kot je tudi povedal eden izmed udeležencev skupščine. Delovno predsedstvo je vse sklepe razglasilo za sprejete, predsednik občinskega sveta pa se je opravičil delegatom za 15-minutno zamudo zaradi težav z ugotavljanjem sklepčnosti.

Če gremo preko vsega in si mislimo, da je skupščina veljavna, tako kot smo verjeli nekateri prisotni in vzemimo, da je Poslovnik veljavno sprejet, kot je potekalo na skupščini, potem ugotovimo nadaljnje kršitve Poslovnika. Delovno predsedstvo ni niti predlagalo nujnih organov skupščine, ki so nepogrešljivi za normalni potek vsakega sestanka. To je zapisnikar in overovatelje zapisnika. Zato je vprašanje, če bo zapisnik sploh izdelan, če pa bo že napisan, je pa dvomljivo, ali če bo verodostojen brez overovateljev. Potek skupščine je bil posnet na magnetofonski trak. Prav tako je predsedstvo hitro razrešilo staro sindikalno vodstvo in to brez poročila Nadzornega odbora!

Poslovnik v 11. členu določa, da so volitve, ki jih opravi skupščina, praviloma tajne. Skupščina se lahko odloči tudi o drugačnem načinu glasovanja. To določilo je delovni predsednik kar preskočil, čeprav ga je neki delegat opozoril na to. Vodja volilne komisije mu je odgovoril, da poslovnik določa, da so za predsednika, nadzorni odbor in svet dovoljene samo tajne volitve, kar pa ni res. To navajam zato, ker kandidat za predsednika, ki ga volijo tajno, nima pri komajšnji sklepčnosti skupščine nobene šanse, da bi bil izvoljen. Nekaj možnosti pa ima na javnem glasovanju, kjer so običajno vsi za. Da je bilo to namerno, se vidi iz tega, da je delovno predsedstvo dalo možnost izbire o načinu glasovanja pri izbiri delegata za kongres ZSS, kar je tudi zapisano v 16. členu Poslovnika.

Kandidatna lista je vsebovala kandidata za predsednika, ki je bil edini kandidat, zaprto listo za nadzorni odbor, odprto listo za občinski sindikalni svet, odprto listo za delegate za kongres ZSJ, ki na listo sploh ni šel. Vsi kandidati so bili napisani na enem kosu papirja. Lista tudi ni bila popolna, kajti kandidat za predsednika bi moral biti tudi kandidat za člana v občinskem sindikalnem svetu, za kandidata je podpisal tudi soglasje. To bi bilo nujno tudi zato, ker predsednika voli skupščina izmed članov tega sveta. Najprej se voli sindikalni svet, iz teh članov pa se predsednik. Na tej skupščini je vse potekalo istočasno. To je bilo potrebno zato, da se kandidata za pred-

sednika izloči tudi iz občinskega sindikalnega sveta, ne samo iz funkcije predsednika.

Pred volitvami nihče ni še enkrat preveril navzočnosti delegatov. Pri razdelitvi kandidatnih list je predsednik volilne komisije, ki je liste dal vsem prisotnim, da bi lahko volili, ugotovil, da je nekaj delegatov odšlo in da skupščina ni več sklepčna. Kljub vsemu tega ni sporočil delovnemu predsedstvu ali verifikacijski komisiji, da bi ugotovili navzočnost, ampak je skupščina sklepala in volila naprej. To pomeni, da so vse odločitve skupščine od 6. točke dalje ponovno neveljavne.

Volitve so potekale naprej. Predsednik ni bil izvoljen, dobil je manj kot polovico vseh glasov, a več kot tretjino, kar je bilo seveda premalo. Na pripombo delegatke, da ne bi mogel biti izvoljen za predsednika tudi, če bi vsi prisotni glasovali zanj, je odgovoril, da seveda ne, ker je prisotnih manj kot polovica delegatov. Delovno predsedstvo ni reagiralo, volilna komisija pa je hitela z objavo rezultatov volitev, čeprav so bile nepravilne. Tako je razglasila, da predsednik ni izvoljen, ker ni dobil večine, izvoljen pa je nadzorni odbor, ki je dobil več kot tretjino glasov. 14. člen Poslovnika pa določa, da v primeru zaprte liste potrebuje več kot 50 % glasov vseh delegatov, kar pa je bilo zaradi nesklepčnosti nemogoče, ravno tako, kot pri volitvah predsednika. Snovalci te polomije so se na več načinov zavarovali, da predlagani kandidat za predsednika ne bi bil izvoljen. Volilna komisija je razglasila tudi nove člane občinskega sindikalnega sveta, ki so bili izvoljeni s tretjino glasov, ni pa upoštevala dobljene tretjine glasov za kandidata za predsednika, ki bi moral biti z več kot tretjino glasov izvoljen za člana občinskega sindikalnega sveta. Torej popolna diskvalifikacija, saj ga je volilna komisija tudi tu izpustila. Sicer pa to ni toliko važno, ker so bile volitve tako ali tako neveljavne zaradi nesklepčnosti skupščine. Da skupščina ni sklepčna, je nazadnje ugotovilo tudi delovno predsedstvo, ne da bi prisotne prešteli. S tem je bila skupščina zaključena.

Za izločitev kandidata za predsednika iz vseh funkcij občinskega sindikata s pomočjo neregularne skupščine je lahko več vzrokov:

1. Kandidat za predsednika je v svojem programu za volitve napisal, da bo pomagal ustanavljati nove sindikate, take kot bodo želeli delavci, ne pa njihovi nadrejeni sindikalni funkcionarji.

2. V programu je napisano, da bo pomagal pri obrambi delavcev pred

ravnanjem oblasti in pred lokalnimi mogočniki.

3. Kandidat za predsednika je javno in na sejah sindikata izjavljal, da bo kot predsednik s pomočjo sindikata tožil na sodišče vse tiste poslovnike, ki bodo podjetje pripekljali do stečaja.

4. Kandidat za predsednika je večkrat na sejah sindikata opozarjal, da ima stranka, ki je na oblasti, tudi v sindikatu na vodilnih mestih svoje ljudi.

5. Večkrat je predlagal, da bi se sindikat moral združiti s kmeti, saj imajo delavci in kmetje precej skupnih interesov.

6. Kandidat je opozoril funkcionarje republiškega sindikata, ko so bili na Jesenicah, da organi pregona pri zaslišanju ob različnih izrednih dogodkih delavce na vse mogoče načine maltretirajo in jih pridobivajo za svoje sodelovanje.

7. Kandidat je član socialdemokratske stranke in kandidat DEMOS-a za družbenopolitični zbor občine Jesenice.

To je le nekaj od številnih drugih vzrokov, ki niso vseh sindikalnim funkcionarjem komunistom - prenoviteljem. Oni imajo nalogo, da zadržujejo nezadovoljstvo in stavke med delavci do volitev. Če pa bo zmagala opozicija, imajo vse soglasje, da organizirajo stavke po podjetjih, za kar imajo seveda vso pravico. Vsi ti sindikalni funkcionarji stalno zatrjujejo, da se stranke ne bodo vtikale v sindikat in da je to nestrankska organizacija, hkrati pa delujejo v njem po navodilu svojih somišljenikov prenoviteljev. Da pa se ti ljudje bojijo novih sindikatov in delavcev, ki znajo misliti s svojo glavo in delovati za svoje interese, je tudi že dolgo znano.

Obenem sporočam članom sindikata v občini Jesenice, da bo njihov kandidat na kongresu ZSS ilegalno, nelegitimno in prisiljeno, ker ga je izbrala občinska sindikalna skupščina, ki ni mogla veljavno odločati zaradi nesklepčnosti. Prav tako ne veljajo morebitni sklepi in odločitve »novega« občinskega sindikalnega sveta Jesenice, ki je že sklical svojo prvo sejo.

Na skupščini so bili prisotni tudi visoki sindikalni funkcionarji: Branko Iskra iz medobčinskega sindikata za Gorenjsko, Marjan Pintar, član republiškega odbora ZSS, Marjan Drolc, predsednik OSS ZSS Jesenice, Edvard Kavčič, predsednik KO OS Železarne Jesenice in član ROS kovinske industrije Slovenije. Nekateri od njih so tudi delegati za kongres ZSS in ZSJ, pa tudi člani novega nezakonito izvoljenega občinskega sindikalnega sveta Jesenice. Nihče od teh visokih funkcionarjev na vse kršitve Statuta ZSS na skupščini do sedaj ni reagiral ali protestiral.

Bogomir Ličof

Volitve 1990 Volitve 1990 Volitve

Aprila 1990 bomo na splošnih volitvah volili delegate za skupščine družbenopolitičnih skupnosti ter predsednika in člane Predsedstva Republike Slovenije. Na voliščih v krajevnih skupnostih bodo 8. aprila 1990 neposredne volitve za

— predsednika Predsedstva Republike Slovenije,

— člane Predsedstva Republike Slovenije,

— delegate v družbenopolitični zbor Skupščine Republike Slovenije,

— delegate v zbor občin Skupščine Republike Slovenije.

(Seznam kandidatov za delegate je bil objavljen v časopisu DELO in DNEVNIK v petek, 30. marca).

V ČETRTEK, 12. aprila, bomo v podjetjih, organizacijah in skupnostih neposredno volili

— delegate za zbor združenega dela Skupščine SRS,

— delegate za zbor združenega dela Skupščine občine (seznam kandidatov je objavljen v časopisu GLAS 6. aprila).

GLASOVANJE

Glasovanje na dan volitev se praviloma začne ob 7. uri in traja do 19. ure. Na volišče, na katerem se glasuje, vstopajo volilci drug za drugim. Na volišču ne sme biti hkrati več volilcev, kot je glasovalnih mest (kabin). Volilci glasujejo osebno. Nihče ne more glasovati po pooblaščenju.

Člani volilnega odbora lahko volilcu na njegovo zahtevo ponovno pojasnijo, kako se glasuje.

Navodilo za glasovanje je napisano na vsaki glasovnici posebej, prav tako je tudi na vsaki glasovnici napisano, za koliko kandidatov se glasuje.

Način glasovanja

1. Pri volitvah predsednika Predsedstva Republike Slovenije se glasuje tako, da se obkroži zaporedno številko pred imenom enega kandidata.

2. Pri volitvah članov Predsedstva Republike Slovenije se glasuje tako, da volilec obkroži zaporedne številke pred imenom največ štirih kandidatov (lahko glasuje za manj kot štiri, ne sme pa glasovati za več kot štiri kandidate).

Na razpotju (foto: Mira Kolenik)

3. Pri volitvah kandidatov za zbor občin se glasuje tako, da se obkroži zaporedno številko pred imenom enega kandidata.

4. Pri volitvah delegatov za zbor združenega dela se obkroži zaporedno številko pred imeni največ toliko kandidatov, kolikor se jih voli.

5. Novost pri načinu glasovanja je glasovnica in način glasovanja za Družbeno-politični zbor.

Glasuje se za eno od list in v tem primeru se obkroži številka nad imenom liste,

ali za posamezne kandidate s katerekoli liste in v tem primeru se obkrožijo številke pred imenom izbranih kandidatov.

Obkroži se lahko največ toliko kandidatov, kolikor se v volilni enoti voli delegatov (kar je navedeno na glasovnici).

Glasovnica pa je veljavna tudi v primeru, če je volilec izpolnil drugače, vendar tako, da je iz nje točno razvidno, za katerega kandidata oziroma listo je glasoval. Da bi bilo neveljavnih in spornih glasovnic čim manj želimo, da volilci svojo voljo čim bolj jasno izrazijo, zato predlagamo, da volilci upoštevajo navodila za glasovanje, ki so navedena na glasovnici in glasujejo po teh navodilih

(obkrožite zaporedno številko pred imenom kandidata ali liste, ne črtajte, ne podčrtajte, ne dopisujte).

O poteku glasovanja se piše zapisnik in vpisujejo vsi pomembni dogodki za glasovanje.

Občinska volilna komisija bo o prisotnosti na voliščih poročala ob 11. in 18. uri ter ob zaključku ob 20. uri.

Rezultate glasovanja bo Občinska volilna komisija objavila takoj, ko bodo znani.

SEKRETARIAT OBČINSKE SKUPŠČINE IN IZVRŠNEGA SVETA

REZULTATI GLASOVANJA NA ZBORIH VOLILCEV ZA ZSD SKUPŠČINE SRS

Področje industrije in rudarstva

Ime in priimek	Glasov
1. DANIEL AŽMAN	1475
2. FRANC BAJT	1964
3. MARIJA DROLC	1399
4. STANISLAV ERŽEN	1688
5. JOŽE JELENC	1651
6. ČRTOMIR KAVČIČ	1210
7. JOŽE KOBENTAR	1311
8. JANEZ KUNSTELJ	1355
9. JANEZ PŠENICA	1653
10. BOGDAN RAVNIK	1339
11. ALBINA TUŠAR	1369

Obvestilo!

Obveščamo vse občane, ki so imenovani v volilne odbore, da imajo zaradi dela v volilnem organu na splošnih volitvah pravico do enega oz. dveh dnevov plačanega dopusta, ki ga lahko izkoristijo po lastni izbiri. Potrdilo bo izdala občinska volilna komisija.

Občinska volilna komisija

Zadnja skupna in zadnje Skupščine občine Jesenice ločene seje zborov

(Nadaljevanje s 1. strani)

ro, kar spet ogroža pravočasno povezavo te infrastrukture z mejnim platojem.

V sklepnem delu poročila ugotavljajo, da na osnovi sedanjega poteka del lahko pričakujejo, da bodo vsa potrebna dela končana do mednarodno utrjenega roka. Sporni je le rok dokončanja objektov zveznih obmejnih organov in rok izgradnje primarne komunalne mreže, posebno PTT, do mejnega platoja. Kot informacijo navajajo tudi, da bo polna avtocesta na avstrijski strani končana šele poleti 1992 in šele takrat bo promet lahko neovirano stekel skozi Karavanški predor. Tako v letu 1991 predor še ne bo zajel vsega prometa proti jugu, predvsem ne tovornega.

Cestni inženiring v svojem poročilu podrobno navaja vsa opravljena in začeta dela na avtocesti, ki prav tako datira z dne 22. februarja in so se stvari v tem času že močno spremenile. Vsekakor je vreme naklonjeno graditeljem avtoceste, ponovna preostavitev trase na območju od 9,70 do 11,72 kilometra pa, kot navaja poročevalec, pomeni oviro za pričetek del na vseh odsekih in zato izvajalec tudi ni mogel izdelati celotnega termenskega plana izvedbe, ki bi investitorju pa tudi javnosti omogočil zasledovanje in kontrolo izvajanja del po terminskem planu. Čeprav je bilo pogoje Mežake s sondažnimi vrtninami globoko prevtarjeno, se še vedno bojijo pasti, ki jih pobočje morda skriva. Kar nekoliko čudno pa se sliši ugotovitev, da so se zaradi pomotoma

zgrajenega kanala za vročevod v območje regulacije Save leta 1989 dela pri prestavljanju struge reke Save zakasnila.

Svoje poročilo o opravljenem delu dodaja tudi Karavanška poslovna skupnost, ki podrobno navaja opravljena dela na posameznih področjih, ki zajemajo mejni plato na Hrušici, carinsko špedicijski plato na Plavškem travniku in objekte vzdolž avtoceste, vključno s primarno komunalno infrastrukturo in kadrovskim projektom, pa tudi probleme in težave pri realizaciji posameznih nalog.

O svojem delu v letu 1989 zborom skupščine poročajo tudi Temeljno sodišče v Kranju enota na Jesenicah, o stanju in gibanju kriminalitete na območju občine Jesenice v letu 1989 enota Temeljne javnega tožilstva v Radovljici in Uprava inšpekcijskih služb za Gorenjsko o opravljanju inšpekcijskega nadzora v letu 1989.

Na skupni seji delegatov vseh treh zborov bodo obravnavali tudi predlog sprememb in dopolnitev družbenega plana občine za obdobje 1986 - 1990, ki so bile kot osnutek objavljene v februarjski številki Delegata in o katerih so delegati razpravljali na marčevski seji in jih v sprejetem besedilu predložili v javno pravico. Ker rok za predložitev pripomb in mnenj poteče 7. aprila, bo predlagatelj Izvršni svet o tem dal poročilo na seji.

Izvršni svet skupščine občine je za skupno sejo vseh treh zborov pripravil osnutek odloka o organizaciji in delu upravnih organov, ki določa podrobno organizacijo upravnih organov občine Jesenice, njihovo delovno področje, notranjo organizacijo in sistematizacijo del in nalog, opredeljuje predstojnike, vodilne delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, govori o izločitvi uradnih oseb v postopku, medsebojna razmerja in način usklajevanja dela med njimi in druga vprašanja v zvezi z njihovim delovanjem. Izvršni svet predlaga delegatom, da osnutek dajo v enomesečno javno razpravo.

Šestčlanska delovna skupina je za skupno sejo pripravila predlog odloka o pristojnosti, sestavi in delu občinske skupščine Jesenice, ki na osnovi ustavnega zakona za izvedbo ustavnih dopolnil k ustavi republike Slovenije določa sestav in pristojnost skupščine, način volitev predsednika in podpredsednika skupščine občine in predsednikov in podpredsednikov zborov, sestav predsedstva skupščine in Izvršnega sveta ter način volitev predsednika, podpredsednika in članov Izvršnega sveta ter imenovanje sekretarjev občinske skupščine in izvršnega sveta.

Na skupni seji bodo obravnavali in sprejemali še predlog dopolnila k dogovoru o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986 - 1990, ki pomeni valorizacijo prispevnikov oz. davčnih stopenj in njihove usklajenosti na nivoju repu-

blike, nekaj kadrovskih zadev in pobudo Izvršnega sveta za prenehanje veljavnosti družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v republiki Sloveniji.

Na ločenih sejah bodo delegati razpravljali in sklepali še o: predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov; predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davku na promet nepremičnin; o odloku za določitev odstotka od poprečne gradbene cene, s katerim se določi korist za razlašeno stavbo zemljišče in o sklepu o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 1990.

V tej številki Delegata so kot običajno tudi odgovori na delegatska vprašanja in tokrat tudi informaciji o pridobitvi novih prostorov za osnovno šolo Polde Stražarja Jesenice in o obnovi stavbe gimnazije na Jesenicah. Po sklepu zbora krajevnih skupnosti je objavljen še pravilnik o rokih in načinu čiščenja in pregledovanja kurilnih naprav, dimovodov in prežračevalnih naprav ter o meritvah dimne in druge emisije kurišč. Volilna komisija pa objavlja tudi seznam kandidatov, ki so v volilnih enotah dobili ustrezno podporo volilcev in jih bomo volili na splošnih volitvah v aprilu, in sicer za zbor krajevnih skupnosti, zbor združenega dela in družbenopolitični zbor Skupščine občine Jesenice ter kandidatov za zbor združenega dela in zbor občin Skupščine republike Slovenije.

Mnenja občanov Jesenic o volitvah 1990

Sociološki krožek CSUI je izvedel javno mnenjsko merjenje predvolilnega utripa na Jesenicah. Reprezentativni vzorec 2 % volilnih upravičencev občine Jesenice, to je 480 občanov, starejših od 18 let, je izbran v 13 krajevnih skupnostih po modificirani metodi naključja dr. Marjana Blejca (vzorec za anketo SJM 70, slovensko javno mnenje 69).

Anketiranje občanov so izvedli dijaki, vključeni v sociološki krožek, v času od 24. do 30. marca.

Na terenu so dijaki dejansko uspeli anketirati 1,30 % zajetega vzorca.

Vzroki za neuspešno anketiranje so:

1. ni na domu (odpotoval, službeno odsoten, dopust, popoldanska izmena)

2. 8 %
2. noče sodelovati v anketi 4 %
3. ne odpre vrat anketarju 1 %
4. nima časa za razgovor 1 %
5. ni na tem naslovu, preslaboten za razgovor, v vojski 3 %

Po starostnih skupinah in spolu je naslednja razporeditev:

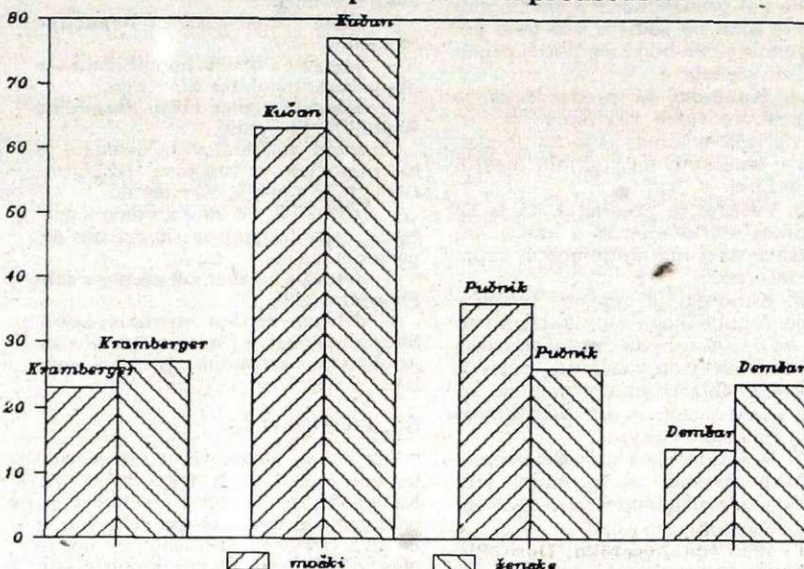
starost anketirance	moški %	ženske %	skupaj %
18-25	23	20	21
26-35	20	17	18
36-45	22	26	24
46-55	12	12	12
56+	13	25	23

Brez tveganja, da se zmotimo, lahko napovemo za občino Jesenice, da bo v prvem krogu volitev kandidata za predsednika predsedstva republike Slovenije, dobil največji delež glasov udeleženi volilcev Milan Kučan. Dobljene podatke si lahko ogledate na grafu.

Računalniško obdelavo podatkov so z razumevanjem izvedli delavci RC Železarne Jesenice, pomemben delež statistike z grafiko je prispeval Tomaž Leban.

Nadaljevanje sledi.
prof. soc. Aleksander Klinar

Kandidati za predsednika predsedstva

Večer DEMOSA na Jesenicah

Strašenje pred opozicijo? Strah pred izgubo oblasti!

Občinski odbor DEMOSA - združene opozicije je v petek v gledališču Tone Čufar pripravil večer z DEMOSOM. Dan prej se je DEMOS predstavil na Breznici, dan kasneje pa se v Kranjski Gori. Nosilec liste in kandidat DEMOSA za župana je predstavil listo kandidatov za družbenopolitični zbor občinske skupščine. Gostje jeseniškega večera so bili Igor Bavčar (Odbor za varstvo človekovih pravic, SDZ), Tone Peršak (SDZ), Brane Grims (SDZ) ter Marija Markež (SKZ). Zbrane je pozdravil tudi predstavnik gorenjskih Sivih panterjev Boštjan Kosar.

Igor Bavčar se je »lotil« najnovejših potez sedanje oblasti, ki svoj strah pred izgubo oblasti skuša projicirati med volilce. Oblast strahuje pred ekonomskih krahom, vojaško intervencijo in revanšizmom oz. državljansko vojno. Za pojasnilo bralcem citat iz DELA: »DEMOS, kot je dejal Milan Balazic (na seji CK ZKS-SDP, op. IP), namesto tega ponuja volilec odcepitveno avanturo, ki bi nas lahko spravila ob vsakdanji kruh in na cesto pripeljala tanke. Njihov program je pokončevalski, igrajo se z usodo ljudi in naroda, je dejal Balazic. Slovenija ni brez ekonomskih sredstev, ki so potrebna za sanacijo gospodarskih problemov (sredstva, naložena v tujini, bančna sredstva državljanov, neto akumulacija, ki odteka iz Slovenije...). Očitno je, da skuša oblast krivdo (ob morebitni zmagi opozicije) za nezavidljiv položaj gospodarstva naprtiti opoziciji. Drug »strah«, ki ga razširjajo politični nasprotniki, je strah pred vojaško intervencijo. Bavčar je povzel argumente Janeza Janše, ki spodbijajo možnost vojaške intervencije:

- vojaška intervencija v Sloveniji bi pomenila intervencijo tudi na Hrvaškem,
- poleg Kosova bi bile te intervencije le prevelik zalogaj,
- JLA je nacionalno mešana,
- v Sloveniji ni politične sile, ki bi podprla morebitno vojaško intervencijo,
- intervencija bi doživela odločen pasiven odpor (tudi gospodarstvo),
- mednarodne razmere takim potezam niso naklonjene.

Zadnji od treh »strahov« je strah pred revanšizmom. Bavčar je opozoril, da se je opozicija rodila iz ideje sprave in pravne države. Če bi se te ideje prekršilo, bi bilo konec tega procesa, ki je pripeljal do svobodnih volitev. Ne verjame, da je mogoče še en tak spopad, ki bi tako usodno razdelil slovenski narod.

Nadaljeval je Tone Peršak. Zavrnil je trditve političnih nasprotnikov, da

opozicija nima programa in da ni sposobna upravljati. »To je res. V opoziciji delujejo ekspertne skupine, ki so izdelale natančne programe.« Podrobneje se je zadržal pri projektu nove slovenske ustave, ki temelji na principih samoregulacije družbe, delitvi oblasti in samoregulacije na ravni občine. Za uveljavitev slovenske suverenosti (državnosti) sta možni dve poti: ustavna pot (sprejeti ustavno suverenost in se potem pogajati z ostalimi narodi) ali pa takojšnje sprejetje (nova skupščina) deklaracije o neodvisnosti in razglasi-

tev obstoječih zveznih zakonov za neveljavne.

Jeseničanka Marija Markež (vodja volilnega štaba Slovenske kmečke zveze) je takoj poudarila, da ničesar ne obljublja, ve pa, kaj storiti in kaj zna. Izpostavila je pomen slovenskega podeželja, ki nudi nešteto še neizrabljenih priložnosti. Samo trden kmet pa je lahko nosilec razvoja podeželja. Glede samih volitev pa je dejala, da bi storili slabo, če na volišča ne bi odšli. Svojo odgovornost moramo sprejeti nase. Navzgorim je podala natančna navodila, kako naj glasujejo, da bodo »dobro opravili svojo volilno dolžnost«.

V razpravi o politični policiji se je Bavčar zavzel za njeno zakonsko ukinitve, saj v pluralističnem prostoru zanjo ni prostora. Arhive oz. dosjeje je potrebno zapleniti in uničiti. Še prej pa bi jih mogoče veljalo pokazati ljudem, podobno kot v Švici.

Ivan Puc

Ukinitev nekaterih OO ZKS-SDP v občini Jesenice

Na tretji seji občinskega komiteja ZKS - Stranke demokratične prenove na Jesenicah je bila osrednja točka dnevnega reda, poleg zadnjih priprav na volitve, organizacijske spremembe v stranki.

V skladu z zakonom o političnem združevanju so morale do konca letošnjega marca prenehati z delom osnovne organizacije v državni upravi, to je upravnih organih občine, carinarnici, postaji milice in postaji mejne milice. Občinski komitej je zato sprejel sklep o prenehanju dela šestih osnovnih organizacij. Člani se bodo vključili tako v krajevne skupnosti kot interesne skupine pri občinskem komiteju ali pa bodo tako imenovani »prosti člani«, ki se bodo vključevali v delo stranke.

Glede na to, da je potrebno v skladu z zakonom o političnem združevanju reorganizirati tudi delo OO ZKS-SDP v podjetjih in morajo te organizacije najkasneje do konca leta prenehati z delom v podjetjih, so se na seji občinskega komiteja tudi dogovorili, da do junija pospešijo te aktivnosti. Tako se bodo pogovorili z vsemi člani, organiziranimi v podjetjih in drugih organizacijah v »združenem delu«. Člani se morajo namreč izreči, v kateri obliki delovanja (v krajevni skupnosti, interesni skupini ali kot prosti člani) želijo delati v bodoče. Na podlagi teh mnenj bo obli-

kovan tudi sklep o bodoči organiziranosti stranke v občini.

Hkrati pa bo potrebno več pozornosti kot doslej nameniti tudi vsebini delovanja. Le-ta se seli iz »političnega« odločanja v stranki v skupščinski sistem.

Na seji so spregovorili tudi o dosežkih aktivnosti v pripravah na volitve. 8. aprila bomo v krajevnih skupnostih volili delegate za »republiško« skupščino in predsednika ter člane predsedstva. Stranka ZKS-Stranka demokratične prenove kandidira za mesta v republiškem družbenopolitičnem zboru z listo, ki jo vodi Emil Milan Pintar, na njej je sedem kandidatov, iz radovljiske občine Mitja Žagar, iz jeseniške pa Rina Klinar.

Zbogom dosedanji, dober dan novi delegati!

Tudi tako bi se lahko malce drugače glasil pozdrav novim in zahvala dosedanjim delegatom iz jeseniške občine, v republiški skupščini. Pretekli teden so, vsaj uradno, sklenili ta mandat in kdorkoli je kdaj sodeloval v delu republiške skupščine, ve, da to ni niti lahko niti enostavno delo.

Ne gre le za kopico materiala, ki se dan pred sejo, med sejo kopiči na mizi pred tabo. Gre tudi za tisto širino, poznavanje razmer, v katerih se sprejemajo odločitve. Gre ne nazadnje tudi za zbranost, ko ob sedmi uri zvečer, potem ko se je seja začela ob deveti uri zjutraj, sprejemajo predloge zakonov, amandmajev itd.

Toda, biti delegat v republiški skupščini, je hkrati velika obveznost. Sodeluje pri sprejemanju odločitev, ki posegajo posredno ali neposredno v življenje slehernega človeka. Ta naloga pa bo v novem, precej bolj pisanem parlamentu, tako na republiški kot občinski ravni, še bolj zahtevna. Pri vsem tem ne bo pomembno le znanje, ampak tudi sposobnost argumentiranja, komuniciranja, sprejemanja predlogov drugih, naporno usklajevanje.

In iz jeseniške občine bo kar nekaj predstavnikov v tem republiškem parlamentu - imeli jih bomo v zboru zdru-

ženega dela (če bo jeseniški delegat seveda izvoljen - skupno mesto imata namreč radovljiska in jeseniška občina), pa v zboru občin (enega delegata), lahko pa tudi v družbenopolitičnem zboru, če bodo seveda izvoljeni z list, ki bodo na volilnih lističih 8. aprila.

Naj sklenem z mislijo. Nisem bila dolgo delegat v republiški skupščini, toda zadosti dolgo, da sem spoznala, da lahko predlogi, če so dobro argumentirani, tudi prodajo. Bila sem poleg, ko smo sprejemali dopolnila k slovenski ustavi in bilo je še nekaj drugih priložnosti, ki so mi dale nove izkušnje, znanja. Zato si želim, da bi tudi »novi« jeseniški delegati v republiški skupščini ponesli ime občine tudi izven te ozke doline, posledno in argumentirano uveljavljali interese ljudi, ki živijo v občini.

Vsekakor - uspešno sooblikovanje prihodnosti - vsem skupaj.

Rina Klinar

Foto tečaj za izdelavo diapozitivov

Vabimo vse, ki jih zanima tehnika izdelave diapozitivov, da se prijavijo na foto tečaj.

Program:

Prvi dan:

sobota, 7. aprila, ob 16. uri v razstavnem salonu Dolik, Titova 12, Jesenice. Osnove fotografije, opis in delovanje fotoaparata, vlaganje filma. Vsak udeleženec prinese s seboj fotoaparat in diafilm.

Drugi dan:

torek, 10. aprila, ob 16. uri fotografiranje na terenu. Zbor pred razstavnim salonom Dolik, nato prevoz s kombijem ali fotobusom na teren.

Tretji dan:

torek, 24. aprila, ob 16. uri okvirjanje, pripravljanje diapozitivov za projiciranje na fotorazstavi, projekcija in ocena diapozitivov.

Zaključek tečaja in podelitev diplom.

Prijave na telefon 82-014 ali pred začetkom tečaja 7. aprila.

Vsi udeleženci tečaja se bodo lahko vključili v Foto klub Jesenice.

Gorenjske glasbene šole v Radovljici

Tradicionalni skupni koncert, ki ga glasbene šole Gorenjske izmenoma prirejajo že od leta 1975, bo letos v Radovljici in sicer v času, ko bodo slovensko glasbeno življenje zaznamovali Slovenski glasbeni dnevi (koncerti, strokovni posveti in razstava med 31. marcem in 6. aprilom 1990).

Šolam iz gorenjskih občinskih središč se bosta tudi tokrat pridružili glasbeni šoli Celovec in Zabcica (Ukve v Kanalski dolini). Spored obeta zanimivo glasbeno doživetje, saj so med skladatelji številna znana imena: Loeillet, Bach, Haendel, Telemann, Mozart, Beethoven, Liszt, Čajkovski, Villa-Lobos, Paderevski, Sor, Carcassi, Debussy, od slovenskih pa Linhart, Šivic, Golob.

Solisti bodo igrali na flauto (Celovec, Jesenice, Kranj, Radovljica), klarinet (Celovec, Tržič), violino (Celovec, Jesenice, Kranj, Škofja Loka), čelo (Jesenice), klavir (Celovec, Jesenice, Kranj, Radovljica, Ukve), kitaro (Jesenice, Ukve) in harmoniko (Ukve). Zanimive bodo tudi komorne skupine - tri z violino, kljunasto flavto in klavirjem (Radovljica), dva tria kitar (Škofja Loka, Tržič) in kvartet trobent (Škofja Loka).

MLade glasbenike in druge bo s priložnostno besedo nagovoril skladatelj akademik Uroš Krek in tako začel koncert, ki bo v petek, 6. aprila, ob 17. uri v avli Osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici.

Likovna dela šestih slikarjev v razstavnem salonu DOLIK

Jutri v petek, 6. aprila, bodo ob 18. uri v razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice odprli razstavo likovnih del akad. kiparja in grafičarja Janeza Boljka in akad. slikarjev Martina Avsenika, Dore Plestenjak, Domna Slana, Hamida Tahira in Jaka Torkarja. Ob otvoritvi bo imel krajši koncert moški pevski zbor KUD Stane Žagar - Plamen Kropa, pod vodstvom zborovodja Egijskega Gašperšiča.

Skupina slikarjev, ki se bo s svojimi likovnimi stvaritvami predstavila v razstavnem salonu DOLIK, se je na pobudo Miroslava Pengala prvič skupno predstavila na lanskoletnem svetovnem prvenstvu v veslanju na Bledu, pridružili pa so se jim tudi štirje ljubiteljski slikarji. Takih skupnih predstavitev smo v preteklosti na Gorenjskem imeli več, zadnji čas pa so nekako zamrle in mogoče bo ta spodbuda ponovno oživela večje zблиževanje in povezovanje gorenjskih in ostalih slovenskih likovnikov. Ob jeseniški razstavi je likovni kritik dr. Cene Avguštin ustvarjalnost slikarjev ocenil takole:

Martin Avsenik

Martin Avsenik združuje v svojih figuralnih, monumentalno zasnovanih in piccasovsko razčlenjenih oblikovalnih prizadevanjih dvojno umetnostnih kategorij - likovno in glasbeno. Obe se pri nastanku slikarskega dela vzajemno podpirata - ena, ki ustvarja svet oblik in druga, ki ga napolnjuje z vsebino in razpoloženjem. Na sicer otipljivo stvarnost se navezuje močan iracionalni kvantum, ki polni sliko s pravim ekspresivnim vzdusjem.

Janez Boljka

Če je Boljkovo kiparstvo v otipljivo stvarnost prenešen povzetele umetnikovih razmišljanj in ustvarjalnih na-

porov, je njegova grafika na svoje osnovne sestavine razgrajena umetniška forma. Poleg reševanja oblikovnih in strukturnih pojavov v figuralni in predmetni sferi vidnega sveta je Boljkova grafika namenjena analitičnemu obravnavanju tistih pojavov v svetu, v naravi in med ljudmi, s katerimi se neposredno soočamo in ki vedno znova ustvarjajo konfliktno stanje.

Dora Plestenjak

Oblikovanje krajine sodi pri Dori Plestenjak med prednostne naloge, čeprav se tudi ostale slikarske zvrsti kot so figura, portret in tihožitje pomembno zastopane v njenih slikarskih prizadevanjih, ki jih realizira v prav tako raznovrstnih tehnikah. Slikarica je uspelo element krajinske podobe kot so kolorit, svetloba, doslednost v uporabi perspektive, značnost v odnosih med predmeti v sliki ter jasnost kompozicijske zasnove povezati v učinkovito celoto.

Domna Slana

Na realistično prizorišče slikarskih kompozicij Domna Slane se nemalokrat vežejo imaginarne sestavine, ki vnašajo v sliko določeno iracionalno vzdusje. Njihova poudarjena telesnost in izstopajoča barvna tonskost skoraj v celoti zapolnjujeta slikarsko sceno. Ta polnitev prostora skriva v sebi nek »horror vacui«, ki spominja na karkovsko vzdusje zaprtega, s predmeti nasičenega prostora.

Hamid Tahir

Hamid Tahir je občutljiv opazovalec sveta in življenja. V njegovih, večkrat nagajenih risbah odseva tisti boleči občutek krivice, ki jo večjemu delu človeštva prinaša malodane uzakonjeni pohlep močne, bogate in site manjšine. Vsebinski primeren je tudi slikarjev kolorit, ki je velikokrat temen in izraža neko nesprejemljivo usodnost in nemalokrat brezperspektivnost našega časa. Pri svojem slikarskem delu Hamid Tahir uporablja simbole in tudi povsem konkretne, kar dokumentarno delujoče pripomočke. Mednje spadajo s fotografsko natančnostjo podane in oblikovno dognane risbe, ki jih slikar uvaža v kompozicijo po zakonitostih kolažne tehnike.

Jaka Torkar

V okviru realističnega slikarskega izraza je Jaka Torkar eden redkih, ki nam je ohranil ta stilni pojem v vsej njegovi zlahtnosti. Danes, ko je množica od narave odmaknjenih likovnih smeri zajela skoraj vsa umetnostna področja, nemalokrat prijetno presenečeni obstanemo pred podobami, ki nam odpirajo vrata v svet, vsaj za naš pogled, presenetljivo resničnih oblik.

Razstava likovnih del šestih slikarjev bo v razstavnem salonu DOLIK na ogled do vključno 25. aprila. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Trasa bodoče avtoceste pod Mežaklo (foto: Mira Kolenik)

V nedeljo, 8. aprila, ob 10. uri vas še zadnjič vabimo v tej sezoni v Gledališče Tone Čufar na

Vašo našo matinejo

Najprej se bo od vas poslovil medvedek Brunda Gunda. Nato si boste ogledali lutkovno igrice, ki je v prejšnji matineji odpadla - Pomladna zgodba.

S seboj ne pozabite prinesiti obeške, ki ste jih pridno zbirali čez vse leto, kajti čaka vas nagrada!

Otroci, pričakujemo vas še zadnjič na vaši naši matineji!

Triglavski župnik Jakob Aljaž ohranjen v spominu ljudi

Če bi bil triglavski župnik Jakob Aljaž še živ, bi v petek, 30. marca, prav gotovo spremenil svoje mnenje o hvaležnosti in nehvaležnosti, ko bi videl, kako se je s svojimi deli ohranil v mislih in spominu ljudi. Dvorana v kulturnem domu na Dovjem je bila skoraj premajhna za številne obiskovalce, ki so prišli na predstavitev njegove »Dovške župnijske kronike 1889-1923«, ki jo je izdalo Planinsko društvo Dovje-Mojstrana v lični publikaciji. Vesel pa bi bil tudi zgledega sodelovanja Planinskega društva, kulturnega društva in župnišča, ki so skupaj poskrbeli za nepozaben kulturni dogodek, ki ga je oplešala še otvoritev razstave akvarelov domačina Gregorja Klančnika.

Večer je začel domači mešani pevski zbor pod vodstvom zborovodkinje Hede Jalen, kot bi si želel tudi Aljaž, ki je v svoji kroniki zapisal: »Slavnosti brez lepega petja so to, kar so žganci brez zabele in ocvirkov«. V nadaljevanju so recitatorji brali odlomke iz Aljaževih župnijske kronike, v razgovoru pa se je predstavil tudi Janez Svoboda, ki je kroniko pripravil za tisk, oziroma napisal uvod, opravil redakcijo in poskrbel za vire in opombe.

»Dovško župnijsko kroniko 1889-1923« Jakoba Aljaža je izdalo Planinsko društvo Dovje-Mojstrana v znak hvaležnosti za njegov odločen vpliv na razvoj planinstva na Slovenskem«. Knjižica bi morala iziti že lansko leto ob prireditvah, ki so obeleževale 100 letnico prihoda Jakoba Aljaža na Dovje, zaradi nekaterih težav pa je izšla s polneto zamudo. Knjižico je likovno opremil Gregor Klančnik, ki ima tudi največ zaslug, da je izšla kot on pravi za »boglona«. Tiskalo jo je ČGP Delo, TOZD Revija »v dokaz svoje grafične sposobnosti kot prispevek k Aljaževemu jubileju«, izdajo pa sta podprla še Zavarovalnica Triglav in Krka Novo mesto.

V kroniki je Jakob Aljaž beležil vse, kar se je v njegovi fari v tem času dogajalo in svojo dejavnost na številnih območjih, od gradnje planinskih postojank in gorskih poti do izboljševanja življenjskih pogojev svojih faranov, požarnovarnostne zaščite, kulturnega, zlasti glasbenega življenja, gradnje kulturnega doma, prizadevanja, da se Dovje šteje med letovišča, itd., itd. »Mogoče sem tudi jaz včasih premalo v dušnem pastirstvu storil,« je zapisal v kroniki Aljaž, ker je bilo pač eno njegovih življenjskih pravil, da je treba ljudem pomagati že na tem svetu, da bodo boljše, lepše in kulturnejše živeli. Knjižica oziroma snopič »Dovška župnijska kronika 1889-1923« je tako zaozročila prvi snopič, ki je prav tako v založbi Planinskega društva Dovje-Mojstrana izšel lanskega avgusta ob praznovanju 100-letnice prihoda župnika Jakoba Aljaža na Dovje. Naslovna stran obeh knjižic oziroma snopičev je opremljena z barvno reprodukcijo oljnega portreta Jakoba Aljaža akad. slikarja Jaka Torkarja, katere original je v Aljaževem domu v Vratih, zadnja stran pa z barvno fotografijo mojstra Jaka Čopa, ki prikazuje Aljažev dom v Vratih s severno triglavsko steno.

Izdaja »Dovške župnijske kronike« je še ena lepa oddolžitev triglavskemu župniku Jakobu Aljažu za njegova velika dela, ki jih je opravil in za bogato dediščino, ki jo je zapustil prebivalcem

pod Triglavom in vsem Slovincem, pa tudi dragocen prispevek k zgodovinskemu spominu.

Večer je z razstavo akvarelov obogatil domačin Gregor Klančnik, ki ga zlasti železarji dobro poznajo, saj je svojo »železarsko« pot začel prav v jeseniški železarni in nadaljeval kot direktor Železarne Ravne in SOZD Slovenske železarne, poznajo kot upornega, zagrnjenega in inovativnega železarja, manj pa kot slikarja naše slovenske krajine in njenih posebnosti. Pa vendarle se je s slikanjem začel ukvarjati že leta 1939, toda udeležba v narodnoosvobodilnem boju in vojne delovne obveznosti so ga kar 43 let odtrgale od čopiča. Lansko leto pa ga je k temu ponovno približala obveza, da bo za »boglona« opremil, oblikoval in uredil knjižico v čast in spomin Aljaževih jubilejev na Dovjem. V njej so prvič javnosti prikazane njegove risbe in reprodukcije akvarelov. In tako je znova vstopil v slikarski svet. In kakor je bilo rečeno na otvoritvi razstave njegovih akvarelov, da ob vstopu v 77. leto starosti to ni zgodaj, prepozno pa tudi ne.

Dr. Janko Sušnik, ki je tudi sam izvrsten akvarelist, pravi profesionalce, mu je dejal: »Največja umetnost človeka je, da z leti aktivnosti prilagaja telesni sposobnosti. Ko si ti dirkanje po vrhovih zamenjal s slikanjem gora, si modro ravnal.« Od lanskega poletja tako Gregor Klančnik vsak svoj prosti čas porabi za slikarstvo. Tako je nastalo tudi štirideset akvarelov našega gorskega sveta in posebnosti naše krajine, ki so razstavljeni v kulturnem domu na Dovjem. Še pred tem pa se je lanskega novembra v galeriji na Ravnah na Koroškem po naključju s tridesetimi akvareli pridružil svojemu bivšemu sodelavcu slikarju in jeseniškemu Dolikovcu Rudolfu Arhu, ki je razstavljal svoje risbe.

Akvareli Gregorja Klančnika, kakor je ob otvoritvi dejal likovni kritik dr. Cene Avguštin, so narejeni iz srca, iz ljubezni do naše lepe krajine in njenih posebnosti, starih ljudskih arhitektur, kozolcev, vaških spomenikov itd. Pomenijo tudi lep prispevek k ohranjanju naše naravne in kulturne dediščine vsaj na slikarjevih upodobitvah, če ju že čas in sodobno življenje tako neusmiljeno spreminjata.

Ob tej priložnosti se je sedanji dovški župnik g. Franc Urbanija zahvalil za pozornost do župnika Jakoba Aljaža in Jaku Čopu za poklonjeno knjigo župnišča »Kraljestvo zlatoroga«, ki jo je izdal v spomin planincu Jakobu Aljažu in slikarju Dolikovcu Rudolfu Arhu za župnišča poklonjen portret Jakoba Aljaža.

Dežurni trgovini

V soboto, 7. aprila, bosta na Jesenicah, od 8. do 19. ure odprti trgovini:
- Emona market, Jesenice, Titova 51 a, in
- Delikatesa, poslovalnica 5, Jesenice, Tomšičeva 70a.

Dežurna lekarna

V aprilu je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna na Bledu.

Razstavn salon DOLIK Jesenice

V razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 7. do 25. aprila na ogled razstava likovnih del akad. kiparja in grafika Janeza Boljka in akadem. slikarjev Martina Avenika, Dore Plestenjak, Domna Slana, Hamida Tahirja in Jaka Torkarja. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Ura pravljic

V sredo, 11. aprila, vas vabimo v Kosovo graščino na Uro pravljic.

Prisluhnili boste znani pravljici in si ogledali lutkovno igrice.

Ura pravljic bo ob 16. uri. Otroci, pridite v Kosovo graščino na vašo Uro pravljic!

Zahvale

Ob boleči izgubi drage mame

ROZALIJE ZULJAN

se vsem, ki ste v težkih trenutkih pomagali, iskreno zahvaljujem.

Hvala tudi za darovano cvetje, gospodu župniku za obred, pevcem in vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti.

Marija Kržišnik z družino

Nenadoma nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

STANISLAV REVEN z Lipc.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem njegovim prijateljem in znancem ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti, za sočustvovanje, podarjeno cvetje in kakršnokoli pomoč. Zahvaljujem se sosedom in vsem sosaščanom, njegovim bivšim sodelavcem Železarne - obrata Valjarne bluming štel. Posebna zahvala delavkam kolektiva Gorenjska oblačila in Železarne - oddelek finance. Hvala gospodu župniku za obred in pevcem za žalostinke. Vsem, ki ste gaimeli radi in ga spremlili na zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Zaljučiči: žena Milena, hčerka Damjana z družino, Ljuba s Katarino in ostalo sorodstvo, mama, brata in sestre z družinami

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

IVANA KRAJZLA,

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje. Hvala pevcem za zapete žalostinke in župniku za cerkveni obred. Zaljučiči: žena Pavla, sinova in hčerki z družino ter vnuki

Sodelavcem kontiliva Jeklarna 2 se najiskrenejše zahvaljujem za lepa darila in obisk na domu ob odhodu v pokoj. Pri nadaljnjem delu pa vsem skupaj želim veliko delovnih uspehov. Slavko Šmitran

Občinskemu sindikatu Jesenice se zahvaljujem za denarno pomoč v času mojega bolovanja. Mevka Čatak

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob mojem jubileju. Franc Zalokar

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob mojem jubileju in jim želim še veliko uspehov pri nadaljnjem delu. Marija Zemljčič

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

6. aprila, amer. barv. ljub. film NEVARNA RAZMERJA ob 18. in 20. uri.

7. aprila, premiera hongkon. akcij. filma ŽIVLJENJE NINJE ob 17., 19. in 21. uri.

8. aprila, amer. barv. film DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV ob 17. uri in 19.15. Ob 21.30 premiera amer. barv. trde erotike ŠEFINJA ZNA VSE. Mladini do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!

9. aprila, amer. barv. film DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV ob 17.45 in 20. uri.

10. aprila ni kinopredstav.
11. aprila, hongkon. akcij. film ŽIVLJENJE NINJE ob 18. uri. Ob 20. uri FILMSKO GLEDALIŠČE: amer. krim. film KRAVO PREPOSTO.

KINO DOVJE

8. aprila, hongkon. akcij. film ŽIVLJENJE NINJE ob 19.30.

Radio triglav jesenice

PROGRAM RADIA TRIGLAV V ČASU OD 6. DO 12. APRILA 1990

Petek, 6. april:

14.00 — pričetek programa, 14.10 — pregled dogodkov in povabila, 14.30 — Domače novice, 15.00 — Naša akcija — iščemo najnižje cene, 15.30 — Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 — obvestila, 16.30 — Domače novice, 17.00 — aktualno pred volitvami, 18.00 — čestitke poslušalcev in EP, 18.40 — Povabljeni ste, 18.59 — zaključek programa.

Sobota, 7. april:

14.00 — pričetek programa, 14.10 — pregled dogodkov in povabila, 14.30 — Domače novice, 15.00 — zgodilo se je, 15.30 — Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 — obvestila, 16.30 — Domače novice, 16.45 — zabavno glasbena oddaja, 18.00 — čestitke poslušalcev in EP, 18.59 — zaključek programa.

Nedelja, 8. april:

10.00 — pričetek programa, 10.15 — Slovenci v svetu, 12.00 — nedeljsko popoldne, vmes čestitke poslušalcev, EP in prenos skupnega informativnega programa slovenskih radijskih postaj.

Ponedeljek, 9. april:

14.00 — pričetek programa, 14.10 — pregled dogodkov in povabila, 14.30 — Domače novice, 15.00 — Rekli so, 15.30 — Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj,

16.00 — obvestila, 16.30 — Domače novice, 17.00 — aktualno pred volitvami, 17.45 — Barometer prijaznih, 18.00 — čestitke poslušalcev in EP, 18.30 — Minute za resno glasbo, 18.59 — zaključek programa.

Torek, 10. april:

14.00 — pričetek programa, 14.10 — pregled dogodkov in povabila, 14.30 — Domače novice, 15.00 — Rekli so, 15.30 — Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 — obvestila, 16.30 — Domače novice, 17.00 — aktualno pred volitvami, 18.00 — čestitke poslušalcev in EP, 18.30 — Zanimivosti iz zabavne glasbe, 18.59 — zaključek programa.

Sreda, 11. april:

14.30 — pričetek programa, 14.10 — pregled dogodkov in povabila, 14.30 — Domače novice, 15.00 — Rekli so, 15.30 — Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 — obvestila, 16.30 — Domače novice, 17.00 — aktualno pred volitvami, 18.00 — čestitke poslušalcev in EP, 18.30 — Zanimivosti iz narodno-zabavne glasbe, 18.59 — zaključek programa.

Četrtek, 12. april:

14.00 — pričetek programa, 14.10 — pregled dogodkov in povabila, 14.30 — Domače novice, 15.00 — Rekli so, 15.30 — Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 — obvestila, 16.30 — Domače novice, 17.00 — Tema dneva, 18.00 — čestitke poslušalcev in EP, 18.30 — Vedno zelene melodije, 18.59 — zaključek programa.

Dobitnik letošnjega oskarja za scenarij že v kinu Železar na Jesenicah

Društvo mrtvih pesnikov

Režija: Peter Weir

Glasba: Maurice Jarre

Igrajo: Robin Williams, Robert Sean Leonard, Ethan Hawke

- Film o novem učitelju angleškega jezika, ki želi s svojim načinom vzgoje, v nasprotju zadržljivega ozračja tradicije, učence naučiti uporabljati lastno glavo.

- »Naj bodo vaša življenja nekaj posebnega!« uči John Keating.

- Film, ki se nikakor ne konča v kinodvorani.

- Film, ki trenutno navdušuje gledalce po vsem svetu.

- Film, ki ga ne smete zamuditi.

Kino Železar: nedelja, 8. aprila, ob 17. uri in 19.15, ponedeljek, 9. aprila, ob 17.45 in ob 20. uri.

Društvo mejnih ved Jesenice

vabi na občni zbor

vse svoje člane in predstavnike ostalih društev v občini Jesenice ter DPO.

Občni zbor bo v torek, 10. aprila, ob 18. uri v predavalnici Gasilskega doma Železarne, družabni del bo potekal v restavraciji Kazina.

Vabljeni tudi vsi tisti, ki jih zanimajo ezoterične znanosti: zdravljenje po naravni poti, mentalna dinamika, avtogeni trening, astrologija, radiestezijska, bioenergija, zdravljenje s kristali itd.

Za redne člane je občni zbor obvezen, ostali vljudno vabljeni! DMVJ

Pred iztekom razpisnega roka šestdeset filmov iz dvanajstih držav

Natanko čez štirinajst dni se bo na Jesenicah začel že XVII. Mednarodni festival amaterskega filma, ki je največji tovrstni festival v Jugoslaviji, uspešno pa sodeluje s podobnimi festivali v Avstriji, ČSSR, Italiji in Zvezni republiki Nemčiji. Na dosedanjih festivalih so sodelovali avtorji iz 27 držav iz vseh kontinentov in tako tudi s festivalom postajata Jesenice in Gorenjska vedno bolj znana tudi svetu.

V četrtek, petek in soboto, 19., 20. in 21. aprila se bodo v prostorih pionirske knjižnice in gledališki dvorani zvrstile štiri projekcije najboljših festivalskih filmov. Še pred iztekom razpisnega roka je na Jesenice prispelo 62 filmov iz dvanajstih držav, pričakujejo pa filme še iz sedmih držav. Med dospelimi filmi prevladujejo dokumentarni in igrani filmi, dobro so zastopani tudi animirani filmi, nekoliko manj pa eksperimentalni in planinski.

Mednarodna žirija bo filme ocenjevala 13. 14. in 15. aprila in takoj za tem

bodo izbrane filme predstavili tudi šolski mladini v jeseniški in radovljiški občini. Razen tega, da mladi na ta način spoznavajo različne filmske žanre in ljubiteljsko filmsko ustvarjalnost v svetu, s filmskimi sporočili spoznavajo tudi nepoznane kraje, običaje, kulturo in podobno. Seveda bo vse to mogoče videti tudi na festivalskih projekcijah, na katere organizacijski odbor že sedaj vabi ljubitelje te, vedno bolj kakovostne sporočilnosti, ki prihaja iz mnogih delov sveta.

Beseda ni konj...

Vsa reč in vse reči vsijo danes na denarju. Domala vse. Pravim domala, ker gornja navedba ne drži vedno.

Poglejte! Javorniška Svoboda je po nekajletnem premoru v dramski dejavnosti postavila na oder komedijo Franza Weigla Namišljeni zdravnik. Ne zaradi slave ali časti (denarja pa sploh ne), ampak zaradi družbe in prijateljevanja. In s to komedijo tudi gostujejo. Zadnjič na Breznici.

Tisto, kar sem rekel prej, zaradi družbe, je seveda treba ohraniti. Igralci in tehnično osebje niso plačani, tudi na gostovanju se vozijo »na svoj bencin«. Vse delo je prostovoljno. In vse zaradi družbe in prijateljstva. To je tisto, kar je treba ohraniti. Kako? Sedaj pa pride tisto iz naslova in naš dokaz, da vse le ne visi na denarju.

Kje se družba najlaže sestane in

tudi uživa sama s seboj? V gostilni seveda. Vsak pravi Gorenjec to ve. Gostilna »košta«, denarja pa ni. Kako potem po igri s celotno ekipo zaviti v gostilno in v dobri družbi prebiti nekaj časa, če pa ni denarcev?

Beseda ni konj in naša Branka je vprašala krčmarico Ano pri Trebushniku, ali bi nas ona mogoče po igri pogostila. Zastonj seveda. »Kar pride!«, je bil odgovor.

Šli smo. Kaj naj rečem? Dobro! Bogato! Obilno! Njen zet Vili se je sugal okoli nas, kot da smo njegovi najdražji gostje. Mi pravimo: »Hvala!« Hvala za pogostitev, hvala za postrežbo, hvala za prijetno počutje. In hvala, ker smo prijatelji, kot je imel navado reči naš Joža Čop.

P.S.: in hvala tudi vsem za obisk na naši predstavi. Lepo vas je bilo videti toliko skupaj.

J.K.

Hokejske novice

Beli (hidravlika, montaža):Rdeči (vzdrževanje Javornik) 7:5 (2:0,1:1,4:4)

V davnih časih so bile hokej tekme med posameznimi obrati stalen in priljubljen način rekreacije, predvse pa družnja. Dandanes to obliko gojita oddelki hidravlika in montaža z Javornika, ki sta letos združila svoje moči in po težkem boju zlahka premagala ekipo vzdrževanja Javornik.

Zakaj tega tekmovalja ni več, ne vem. Ko sem si pred kakimi tridesetimi leti ogledal nekaj teh sindikalnih tekem, sem opazil, da so kar nekaj časa po koncu tekme odnesli mrtve in ranjene. Mogoče je pa to!

Tekma je bila čisto prava in regularna: Za Bele so ležali, oprostite, igrali: Salinovič, Kovač, Lebar, Kralj, Rezar, Kostić, Vogelinič (C), Rajnhart, Sodja in Berčič. Tehnični vodja je bil zloglasni Mirko Bertonec.

Za Rdeče pa: Bernot, Svetičič, Ravhekar (C), Noč, Šporn, Medič, Rozman, Koros in Jakopič. Vodja je bil Jože Bizjak (ha, ha,...)

Sodil je izvrstno Rado Pristov, časomerilec in zapisnikar je bil Rabič, za prvo pomoč pa je skrbel Matjaž Peskar z univerzalnim zdravilom H2 C2 O5.

K temi sta svoje prispevala tako HK Jesenice kot tudi sindikat Železarja. Hvala vsem! JK

Mladinska reprezentanca četrta

V soboto se je iz Gardene v Italiji vrnila mladinska reprezentanca Jugoslavije v hokeju na ledu. V B skupini svetovnega prvenstva za mladince do 18 let so osvojili odlično četrto mesto.

V reprezentanci je nastopilo 11 igralcev HK Jesenice, reprezentanco pa so vodili trener Vlastislav Červený, Beogradčan Rudan in jesiški hokejski delavci Ciril in Janez Vister, dr. Nebojša Stojaković in Roman Smolej.

Odlično četrto mesto je uspeh, ki so ga prigrabili predvsem mladinci Jesenic. Uspeh je še toliko večji, ker je naša ekipa v povprečju za dve leti mlajša od ostalih.

V reprezentanci so z Jesenic nastopili: Razinger, Kalan, Vukčević, Rotar, Bešlić, Varl, Pretnar, Omerzel, Poljanšek, Ivo Jan, Jure Smolej.

5. odbojgarski turnir ob dnevu žena

V četrtek, 29. marca, se je v telovadnici ŽIC končal 5. odbojgarski turnir, ki ga v počastitev dneva žena že peto leto organizira Zveza telesnokulturnih organizacij Jesenice.

Večina ekip nastopa na tem turnirju že od vsega začetka. Tudi letos je bila udeležba zelo dobra. Nastopilo je štiriinajst ekip.

Organizatorji so zaradi pomanjkanja prostora vsako leto spreminjali sistem tekmovalja. Tako se je letošnje tekmovalje pričelo s štirimi turnirji, ekipe so bile razdeljene v skupine z žrebom in so se pomerile za uvrstitev v skupino A, v kateri so po sistemu vsaka z vsako igrale za uvrstitev od 1. do 8. mesta in v skupino B za uvrstitev od 9. do 14. mesta (prav tako vsaka z vsako).

Na ta način so udeležence odigrale več tekem, uvrstitev pa je dosti realnejša. Žal je slaba stran takšnega sistema razvečenost tekmovalja, še posebej, ker so zadnja dneva igrali samo na dveh igriščih.

Kljub vsemu so bile udeležence s 5. tekmovaljem zelo zadovoljne, saj je to resnična popestritev rekreacijskega življenja v občini.

Skupaj je bilo na turnirju odigranih 54 tekem. Zmagovalec turnirja je ekipa sindikata Osnovne šole Prežihov Voranc, druga je ekipa Tone Čufar, tretja ekipa Iva - INN. Najmlajša ekipa, ki so jo sestavljale učence iz šole Kranjska Gora, je tako kot prvo uvrščene ekipe prejela za nagrado odbojgarsko žogo. Vse udeležence so prejeli za darilo svinčnike s spominskim napisom.

Končni vrstni red: OŠ Prežihov Voranc (sindikat), OŠ Tone Čufar (sindikat), Iva - INN, Železarna Jesenice, OŠ Kranjska Gora (učence), Kompas Duty free Korensko sedlo, Zdravstveni dom Jesenice, CSUI Jesenice (sindikat), OŠ Koroška Bela (sindikat), OŠ Žirovnica, TVD Žirovnica, TVD Jesenice, Bolnica Jesenice in Komercialna Železarne.

Vse ekipe so prikazale borbeno igro, tekme so bile dokaj izenačene. Organizator turnirja ZTKO Jesenice vabi vse udeležence turnirja na ponovno snidenja prihodnje leto.

II.SOL - ženske

Bled II : Jesenice 3 : 0

Po treh zaporednih zmagah so Jeseničanke doživele poraz v gosteh na Bledu. Ekipa Bleda, okrepjena še z tremi igralkami iz boljše blejske ekipe, je bila boljše nasprotnik v tej tekmi. Gostje sicer niso bile tako slabe glede igre - pokazale so pač najboljše, kar ekipa s šestimi igralkami (brez menjave na klopi) lahko doseže.

Po setih so Blejčanke dobile igro v svojo korist (15:4, 15:5 in 15:10).

Za ekipo Jesenic so nastopile: Mojca Tišov, Katja Vidmar, Sabina Bešič, Tanja Šteblaj, Petra Končnik in Sabina Crnkčič. Jeseničanke igrajo to soboto doma z ekipo Tabor - ob 17. uri v telovadnici OŠ Tone Čufar. Vabljeni! S.C.

Nogomet - XIII. kolo OČL - zahod

Primorje:Jesenice 3:0(1:0)

V 13. kolu so nogometaši Jesenic gostovali v Ajdovščini. Njihov nasprotnik je bilo moštvo Primorje, ki na lestvici zaseda drugo mesto in resno kandidirajo za prvaka. Jeseničani so tokrat nastopili z okrnjeno postavo in niso mogli računati na kakšen večji uspeh.

Domači so imeli ves čas terensko premoč in prvi gol so dosegli že po nekaj minutah, ko je eden domačih streljal z glavo s kakih 12 metrov in je žoga na presečenju večine končala v mreži. Kmalu zatem so imeli Jeseničani lepo priložnost. Bešič je ušel domači obrambi, a ga je eden igralcev ujel v trenutku, ko je streljal in priložnost je propadla. Drugo priložnost je imel Pihler, vendar je njegov strel vratar domačih odbral. Še eno priložnost so imeli Jeseničani, vendar je podaja Bešiča bila za las predolga za Mehiča. Ves čas so imeli domači terensko premoč. Njihove podaje pred vrati Jeseničanov so bile netočne in mnoge priložnosti so ostale neizkoriščene.

V drugem polčasu so se Jeseničani še bolj branili in edino priložnost je imel Pihler, ko je po podaji z Bešičem prišel sam pred vratarja. Vendar ga ni uspel premagati. Pred koncem tekme je Jeseničanom pustila koncentracija in prejeli so dva gola po napakah v obrambi. V celoti so bili domačini boljše nasprotnik in so zasluženo zmagali. V jesiških vrstah je bilo tokrat premalo igralcev, razpoložnih za igro in edina, ki zaslužita dobro oceno sta Husič in Pihler.

V 14. kolu igrajo Jeseničani doma Podmežaklo in sicer proti Slaviji iz Vevč. Tekma bo v nedeljo, 8. aprila ob 16.30. Tekma je za Jeseničane zelo pomembna. V primeru neuspeha bi prišli v nevarno situacijo.

Nastopili so: Tokič, Mitrovič, Džombič, N. Omanović, Pivač, Husič, Bešič, Razboršek, Mehič, Kuvek (Ilić), Pihler. N.O.

Dejavnost ZTKO Jesenice v preteklem letu

V prejšnji številki Železarja so bralci lahko prebrali programske usmeritve Zveze telesnokulturnih organizacij Jesenice. Ker želimo športno zvezo bralcem še bolj približati, jo predstavimo tudi skozi dejavnost v preteklem letu.

Občinske športne zveze so se ustanovljale v šestdesetih letih kot strokovna združenja, ki so bila skupaj z republiko športno zvezo povezana še v jugoslovansko športno zvezo. Kasneje so se preimenovali v ZTKO, ker pa se kolo časa vrti naprej, smo sedaj tik pred reorganizacijo, ko se bo med drugim šport spet imenoval šport (ne več telesna kultura). To pomeni, da bomo v bližnji prihodnosti spet dobili športno zvezo občine Jesenice, v kateri bodo združene vse športne organizacije od Žirovnice do Rateč.

V naši občini se šport usmerja na eno tir. Pred kratkim je bil namreč skupni seštanek Odbora za telesno kulturo (nadmestek bivšega TKS) in Predsedstva ZTKO Jesenice, na katerem so bile opredeljene naloge, predvsem pa je bil sprejet dogovor o skupnem delovanju. Tako bo Odbor za TK skrbel za povezavo z Izvršnim svetom skupščine, za vodenje politike športa, sedanjí ZTKO pa bo operativno izvajal naloge, predvsem združeval interese športnih organizacij v občini.

ZTKO Jesenice sestavlja 34 osnovnih športnih organizacij v občini. Sedež zveze je v Športnem parku Podmežakla. V lanskem letu je zveza izpeljala kar precej svojih nalog, čeprav je v poročilu do nekaterih področij tudi zelo samokritična.

To velja za rekreacijo oziroma množičnost kot v sosednji Radovljici ali Kranju. Toda nekaj je bilo le narejenega: tradicionalni marčevski turnir ženskih ekip v odbojki (16 ekip), košarkarski turnir (8 ekip), nogometni turnir (8 ekip), občinsko prvenstvo v tenisu (36 udeležencev), rekreacijski program v okviru praznovanja občinskega praznika, letno občinsko sindikalno prvenstvo (kegljanje, streljanje, namizni tenis in šah), organiziranih je bilo tudi več manjših prireditev. Poleg tega je zveza pomagala pri organizaciji nekaterih drugih rekreacijskih prireditev v občini (Jeklarski maraton, Tek po triglavskem narodnem parku, mladinska tekmovalja, patroljni tek v Radovni in podobno).

Na področju šolskega športa oziroma športa mladih smo zaradi pomanjkanja denarja morali odstopiti od celotnega programa občinskih tekmovalj, ki so tako padla na ramena aktivna učiteljev telesne vzgoje. Sodelovali smo le pri organizaciji tekmovalj v košarki, namiznem tenisu, rokometu in delno odbojki. Ker so v ŠSD dokaj uspešni športniki, je ZTKO Jesenice nosila breme regijskih in republiških tekmovalj v naslednjih panogah: košarka (pionirji, pionirke), namizni te-

nis, šah, odbojka (osnovne in srednje šole), atletika. Najbolj uspešne panoge so bile košarka (pionirji) polfinale republiškega prvenstva, šah (pionirji, pionirke) finale republiškega prvenstva, odbojka (mladinci) finale republiškega prvenstva, atletika (pionir Bašelj - republiški prvak).

Zveza je veliko delala in sodelovala z jesiškimi vrstci, saj se držimo gesla, kar se Janezek nauči, to Janez zna. Otroci v vrstcih redno tekmujejo za športno značko, redno drsajo, izredni so bili smučarski tečaj. Otroci zelo radi sodelujejo tudi na tradicionalni Cicibanovi olimpiadi in jesiškem in spomladanskem krosu.

Vrhunski šport je drugo področje, s katerim tudi pri ZTKO Jesenice niso zadovoljni. Kljub določenim prizadevanjem je stanje slabo. Ob stalni profesionalizaciji športa imamo v občini Jesenice zelo malo profesionalnih trenerjev (samo tri). Razdrobljen in slabo nagraden strokovni kader, težave po klubih, organizacijske težave, vse to je ostalo nerešeno.

Da bi stanje vsaj delno popravili, so pri ZTKO poizkušali najti razumevanje za vse tiste klube, ki so hoteli z izobraževanjem svojega strokovnega kadra narediti korak naprej. Žal so tudi na področju izobraževanja sredstva omejena, vendar se je nekaj le naredilo.

Na področju informiranja in zbiranja podatkov smo izdali dva biltena, z objavami v javnih občilih pa je bila dejavnost zveze stalno znana.

Zveza si je zadala nalogo, vsako leto organizirati večjo prireditev širšega pomena, da to je v lanskem letu s pomočjo svojih članic in organizacijskega komiteja za pokal Vitanc ter širšo družbeno podporo organiziral Zimske športne igre dežel Alpe-Jadran: 600 udeležencev iz 11 dežel, je prireditev zelo pohvalilo. Okrepile so se vrste organizatorjev, prireditev pa je bila tudi finančno uspešna.

Tu so se stalne prireditve in oblike mednarodnega sodelovanja zveze (nogometni turnir Tri meje, lokostrelsko tekmovalje Alpe-Jadran, sodelovanje na športnih dnevih Celovca, sodelovanje s CSSR - športno zvezo Prage).

Med domačimi prireditvami moramo opozoriti na uspešno organizirano srečanje športnikov jesiške občine in sodelovanje pri večjih tekmovaljih v organizaciji klubov in društev.

V tako strnjeni obliki je zelo težko predstaviti dejavnost ZTKO Jesenice, toda že iz tega povzetka poročila je razvidno, da je dejavnost zveze pestra. Pri ZTKO se zavedajo, da bo potrebno še več prizadevanj, če bo športna zveza Jesenice hotela odigrati vlogo, katero so ji zaupale članice zveze in jesiška športna javnost.

Brane Jeršin

Najboljši športni referenti: Andreja Mahnič (ETN), Ivan Šuštaršič (TPV), Hamdija Alagić (Žičarna), Franc Grah (Strojne delavnice), Husein Suljano- vič (Energetika). Med najboljšimi športnimi referenti so tudi Dani Morič (CDV), Janko Zupan (HVB), Simon Čebulj (Jeklarna 2), Miha Smolej (VBS) in Anton Grumerc (VDP), katerih pa ni na fotografiji — Foto: Mira Kolenik

OBVESTILO

Obveščamo vse ljubitelje tenisa, da dela na urejanju igrišč Podmežakla in v Mojstrani potekajo po dogovoru in so v zaključni fazi.

Na drugi strani IO TK Jesenice je bil sprejet cenik za leto 1990.

	Člani	Mladina (do 18 let)
članarina	50,00 din	30,00 din
pristopnina	300,00 din	180,00 din
letna karta	1.000,00 din	600,00 din
prenosna karta	6.000,00 din	—
igralnina na uro	40,00 din	20,00 din (med tednom do 15. ure, naprej po 40,00 din)
dopoldanska letna karta (velja med tednom do 15. ure)	700,00 din	400,00 din

Vsi zainteresirani lahko poravnajo obveznosti v naslednjih terminih:

torek, 10. aprila od 16. do 18. ure

sreda, 18. aprila od 16. do 18. ure

v sejni sobi športnega društva Jesenice Podmežaklo.

Opomba: Kasnejša vplačila so možna preko žiro računa: T. K. Jesenice — št. 51530-678-88-064

Judo

V sklopu priprav za državno prvenstvo so judoisti TVD Partizan sodelovali na 8. judo pokalu Medžimurje v Čakovcu. Na tem turnirju je sodelovalo 8 klubov iz Slovenije, 11 iz Hrvaške in 2 kluba iz Sovjetske zveze. Jesenice so zastopali Robi in Tanja Makuc ter Slobodan in Slobodanka Matarugič. Matarugič in Makuc sta tekmovala v skupini starejših mladincev. Matarugič je v kategoriji do 60 kg zasedel 2. mesto, Makuc do 78 kg 5. mesto. Mladinki Makuc in Matarugič sta v svojih kategorijah zasedli 1. mesto. Turnir je pokazal nekaj slabosti v taktiki borbe. Tekmovalno takso so judoisti plačali sami.

Po dolgoletnem premoru so judoisti tekmovali na republiškem prvenstvu za člane v Slovenski Bistrici. Uvrstitve so bile pričakovane, saj tekmovalci Musić, Jašarevič in Maksimovič niso imeli izkušenj. Zato so izpadli že v predtekmovalju. Edino Matarugič kot mlajši mladinec je klonil šele v borbi za medaljo in tako zasedel 5. mesto. Njemu se je poznala utrujenost s sobotnega tekmovalja v

Čakovcu. Vsi štirje v nedeljo tekmujejo na velikem turnirju v Mariboru. Pionirji se bodo udeležili turnirja na Ptuj, če bomo uspeli organizirati prevoz.

Glede na to, da imamo v enem mesecu dve državni prvenstvi (Svetozarevo - članice, Trebnje - mlajši mladinci), kar je povezano z velikimi denarnimi stroški, prosimo delovne organizacije in obrtnike v občini Jesenice za denarno pomoč. Lahko bi bilo v obliki reklame na trenerkah, kimonih ali potovalnih torbah. Zavedamo se, da je gospodarska kriza in težka finančna situacija, vendar upamo, da so med nami še dobri ljudje, ki nam bodo pomagali, da bi se udeležili državnega prvenstva. Ne bomo pisali prošnje za pomoč, ker je praksa pokazala, da veliko prošenj roma v koš za smeti. Če bi v naših vrstah imeli vplivne starše ali strice, nam ne bi bilo treba prosjati. V zadnjih letih imamo dobre rezultate, zato bi lahko dobili kakšno pomoč ali reklamo. Upam, da bodo nove volitve prinesle kaj dobrega tudi za male športe, da ne bodo vedno v senci velikih (hokej, smučanje).

Kranjčanko Štrukljevo, ki je bila druga, je na tretjem mestu pristala Špela Smolej z Jesenic.

V tretji jakostni skupini je zmagala Krivičeva iz Ljubnega pred jesiško igralko Katarino Kikelj in Vesno Šparovec iz Križ.

Ob zaključku lahko rečemo le to, da so taki turnirji, ki ne zahtevajo skoraj nobenih finančnih sredstev, zelo dobrodošli za vzgojo najmlajših.

Isti dan so pionirji Gorenjske nastopili na regijskem selekcijskem turnirju v Križah. Nastopilo je preko 20 igralcev, razdeljenih v dve jakostni skupini. Vseh pet jesiških pionirjev je igralo v prvi jakostni skupini, vendar se niso posebno izkazali. Pionirski prvak Gorenjske Vad-junec je bil šele tretji, ostali jesiški igralci Klemenc, Čop, Oblak in Buh pa so bili še na nižjih mestih. Vsekakor smo od njih pričakovali več. To kaže, da z njimi ne ravnamo dovolj strokovno, saj ne kaže nobenega napredka.

/S/

Namizni tenis

Lavtižarjeva najboljša pionirka

Na 4. regijskem selekcijskem turnirju pionirk Gorenjske, ki je bilo odigrano v soboto na Jesenicah, je nastopilo 25 deklic iz Kranja, Križ, Ljubnega in Jesenic, kar je vsekakor pohvalno in nam obeta lepo perspektivo. Nekatere igralko so pokazale že prav zadovoljivo znanje. Če bodo trenirale tako kot namizni tenis zadrževajo, to je marljivo in vztrajno, se ni bati, da ne bi imeli v bližnji prihodnosti kvalitetnih igralok, ki bodo segale tudi po republiških naslovih.

Igralke so bile razdeljene v tri jakostne skupine in so igrale vsaka z vsako, tako da je vsaka odigrala sedem do osem iger.

V prvi jakostni skupini je zmagala brez poraza Saša Lavtižar pred Mašo Sladič, tretja pa je bila kljub poškodbam na nogi Jana Čenček. Medreja Košir je bila četrta, vse štiri pa so iz jesiškega namiznoteniškega kluba.

V drugi jakostni skupini je bila pravtako zmagovalka jesiška igralka Monika Geršak, ki ni zgubila nobene igre. Za